

Dr. juris Björn Þórðarson

Dagbók 1943 - I.

Björn Þórðarson – Forsætisráðherra – Annálar – Minnisblöð – Dagbók 1. janúar - 22. september 1943

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

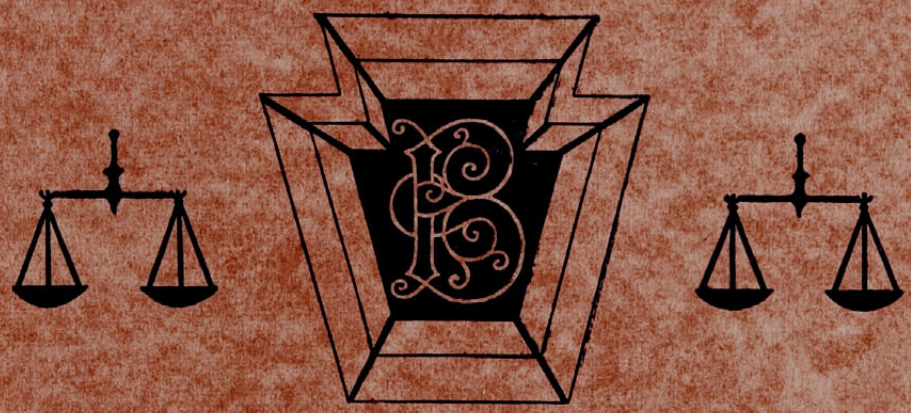
www.borgarskjalasafn.is

Einkaskjalasafn nr. 470
Forsætisráðherra frá 16. desember 1942 til 21. október 1944
Askja 7

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

1943.
I

SQUARE DEAL

COMPOSITION
BOOK

I.

1943.

Jan. 1. Svaf ekki vel í mött. Fyrir í kringju létur
Þjarni. Hann talaði vel og fallegt mál við
útgönguna fyrir vestrana í gæðvöldi. Kl. 2
möttalaði hjá ríkisstjórn. Kl. 2²⁰ hófst
möttala mál í skrifstofu forsetisráðs.
Engar veitingar. Meðal annars komu:
Forsetar þingins, fyrra ráðherra Ó. Th.,
Jak. Málle, Hermann, Eysteinn, St. fóh. St.
Hæstaréttardómarnir, forseti bójarstjórnar
Guðm. Óshjónsson - borgarstj. B. Þen. eldri -
Marjón embættismaður, og sendisveitirnir
og allar og margt annað. Enginn
málflutningsmáttur þó. Kom heim kl.
6 og var þreyttur. - Litlar fréttir af
mýndum vestrari stjórnar. 3 fjarlægja
veru haldnir en lítill komur áleitis.
Sós. vintast vilja hafa forustuna um hvernig
málfrásamningurinn eigi að vera.

Ld. 2. Blatamenn bodastir og komu á fund stj.
kl. 11. Þeim afh. till. sem lesin var
í útrogn og komu mun i blötum. Þeir
töku niðreytissinni vel. Samþ. á ræðif.
að leggja fyrir þingit í næstu viku fr.
um Vidskiptarátt. Það sent sem trin-
aðarmál flokknum. Og sendi það til
Br. B. Sós. form.

Sel. 3. Vilhj. Þór. las í síma fyrir mér megin-
skapla vottu sem hann heldur í útrogn.
Rættan góð og vel flutt. Þörf hnippingu
í tognæigendun föh. Sam. kom og
las fyrir mér vottu, sem hann ætlar
að halda á myndun í útrogn. Rættan
ágeð. - Þjóðvilj. segir í forustugr. í dag: að
niðarsýfirlýsingar vilisshöru og forsætisráðh.
væru meðal annars eftirteklarventar fyrir
þá ákveðnu afstöðu, sem bætir þessir
ættu fulltrúar þjóðarinnar töku í utan-

vilissmálum Íslands. Forsætisráðherra tók þá
eindregna afstöðu til stritsins, sem matar
í hans stötu enn hefur helld á Íslandi. Hann
óskati hinum sameinuðu þjóðum sigurs
í þri striti fyrir þjóðveldi og mannrættind-
um er þar ein heyrja. Þetta er réttur stölu-
ingur. - Þingfundur í sam. Alp. Steinnir-
spillet vinnutema. - niðurdrög. - fah. Sam.
talati í útrogn fríberlega vel.

Feb. 5. Kristifósson gæti fyrirspurn utan dagströu
til dönsnsh. og atvinnumálarh., einskum
hins ritornefudu, ið af áväs á tognæigendur.
í útrognvottum þeirra þeir svörutu. Fr. um
vidskiptarátt til h. um. í n. d. Flokkarnir
vilja eindregid ráða skisun manna í
ráðið. Nú reynir fyrst venulega á þolrif stj.
Er hinu nágu einbeitt gegn flokkvaldinni;
Sjælfstæðis og Framsókn - B. Ól. hélt sínu
útrognvotti. Hann var góð. Þa kafa allar ráðh. Falt.

Mvkl. 6. Nökturir Sjálfstj. telja að ríkisstj. hafi farið
sít fyrir lissuna í umtali um Aþjótta-
löggerlu. B. Ben. fannst það. St. f. St. vill
sundilega fá Kjartan Ólafsson í Vítstifta-
ráðið. Ég sagði ekki neitt. Ég, fól. og Einnar
viljum að stj. stípi alla menn rötis hömdu-
laust. V. f. vill raunar sama en spurning
er hvort hann og B. Ól. geta unnið
flotlismenn sína til þess. Þetta ventur
mittil raun fyrir stjörusina. Gatt veri
að standast hana. Það veri sjar. þingid
er ekki við þvi þiist að stípa stjörnu
mína.

Ámkl. 7. Aþjóttafl. pressar á um að fá Kjartan
Ólafsson í Vítstiftarát. Ameríkanar vilja fá
mínunkota olíuflutningana. Frá írb. heit lalid
nóga 30.000 tonn aliu og benzín, en auk þess
öll áhútaði í þarfir herrins, sem Ann.
sjái um, og fá ekknefki.

Jan.

Feb. 8. Kl. 11-11⁴⁵ hjá ríkisstjóra eftir östc hann.
Hann sýyr mig um „Leyndarstjallasafnið“,
sem ég veit ekki um. Þittur mig grannslast
um það, m. a. bréf til rex og svör út af því.
Su. B. var í London í des. 1939. Þar talar við
hann matur frá lord Halifax utanríkisrh. um
ventanlegar fyriratlanið þjótu. við. Nörturloðum.
Su. B. veit 8. apríl 1940 hvað til sendur um
hernám Danverkur og símar - talar við Herm.-
fónas fóns. talar við mig inni í e. d. um ventan-
legu stj. skrárfv. - Þeir þefa við akkur alla
nema Símar um stjörnu Vítstiftarát.

Ld. 9. Stefán Þorvarðsson mun afhenda mér Leyndar-
stjallasafnið á mánudagjum þegar hann
hefur hagrætt því.

Ld. 10. Tala við hagsstofnstj. um vitatöluveitur. og síðan
við B. Ól. Akli eg ventu ekki að halda ræðu þegar stj.
skrá lytu. kemur fyrir. Hvað á ég að verða stoffyrugur?

Md. 11. Nál. komid um viðskiptarad. Berl. ekki mikil
vægor. Las „leyndarstjálafnið“ eftir 17/5'41
þangað til í haust. Zilvert hviðinn af med-
ferð matsins og hvernið frá þri er gengið m.a.
af sendih. í Wash. Sendih. U.S.A. getur rætt
íð hvernið fullka eigi afstöðu U.S.A. samb.
br. 14/10 14/2 til Ol. Th. Rats Ol. Th. 5/10'42 byggt
á veidum grunni um afstöðu U.S.A. og á engum
um afstöðu Breta.

Feb. 12. Í boti á Bessastötum ásamt 17 þingmönnum.
Vorupéir telur eftir skrifsvör og vörð botni
3. þar voru G. Sv. og V. Þ. Förun hl. 11¹⁰.

Md. 13. Frv. um viðskiptarad afgreitt luntalega út úr
Nál. með 18. sambli.; 10 þarsh. en 7. gr. ekki altr.

Feb. 14. Viðskiptarad til 1. umr. í Ed. þess. veldu láta þing
velja mennina í ráðið eða að stjórnin veði
þá í samræði við þingir þ. e. s. þingflokkana. Ég
tók til mats og lýsti þri. að stj. veldi ráða vali manna-
anna ein og þera ábyrgt á gjörðum þeirra og standu

éða falla á þri- Umrætur um vísstri stjörn.
Fsd. 15. St. f. St. sagti mér að form. Þj. veldismefndar,
G. Sv. mundi vilja tala við mig eða stjörnina
um gögn vís. lýðveldismálinu, sem leggja í
stj. ráðinn. Ólunnaliv áent. Ratt við fjárum.
um þad, Sviasitib, launabættum samb. m. o. fl.
Horfur ekki góður um þakkuu djúrtitar.

Ld. 16. Frv. um viðskiptarad afgyr frá þinginu. Farið
til Bessastöta hl. 4 og þar haldið ríkissvát. og
heim aftur hl. 5²⁰. É. A. las „leyndarstjölis“
og var sammála um, að skulu. Ol. Th. voru heppin
og vafasamur um afstöðu U.S.A.

Sd. 17. Afhandi V. Þ. leyndarstjálafnið. Tala við hann
um vinnuþé og bot og segi honum, að ég vilji undan-
þiggja mig ef mögulegt sé. Hann er góður vit-
skiftis og breinslyndur.

Md. 18. Þryggingar um stápan Viðskiptaradins. Vantar
átallega einn mann. Ráðið ekki einu skemmtilegt
og óstílegt lesta vend. En góður menn fast ekki nóg.

Jan.

Feb. 19. Vísstíflarátid etlið komið á laggið einu. Frv. um
vendbeg. lagt fram í ríkissvæði. Frv. um húsnæðis
væði í Nd. Lokatarfundur í Alp. um almannalíð.
Haldum ölu salis komu í bága við hevvendur.
samun. Flokkarnir öllu á vötu afstötum myndgættis.

Mæd. 20. Vísstíflarátid ritnefnd. Ráðgjafundur um aðgerðir
til þess að lækna djúrtíðingunni um mánaða-
mótis, helst mjólk.

Feb. 21. Lokatarfundur í Alp. um almannalíð. Veitil að
stj. Guðlifjóns og B. Ben. Egi svo Guðla stutt
er eldi sem lakaast. Vendlagsfrv. lagt fram í mál.
E. Ölg. ræddt á stj. fyrir val í Vísstíflarátid. Jón Jóns-
son vísstíflarátidur. Kertur fyrir brot á l. 18/12 '42.
Altiur stj. lækna. "Til þins fyrsta ganga" segja
Kommur. "Fall er forarheill" segi egi. Hvor
hefur rétt?

Feb. 22. Vald. Stef. slúgastur rannsóknard. í mál Jóns Jóns
og flýgur til Hornafj. Stjórnin eldi sem best
stödd. Almenningsálitid getur hallast fljót.

Kommur á mótis stj. og Alþfl. getur komið á eftir.
Stj. ventur að rétta sig við, ef umst er til vinstri.
Egi lullkast með stýrnun vendlagsmanna, Alþfl.
manns og Kommur og Klemens sem l. varum.
í Vísstíflarátid. Jón. Sam. ágetur ef komu telast
að komu þessu í líning. Best að lífa í vörðum
Fall er forarheill.

Feb. 23. Guðli Sveinsson f.h. Líðveitismefundur kom á
mínum fund, U. Þ. og E. A. til þess að heimta stjól
í Líðveitismálinu, sem til eru. Komum lofat
stjólum vötu. Bretum og U.S.A., en dönsk stjól-
um eldi að eru stöddu. Tala við E. A. um ex-
propriation í almannalíðum ef þeir þrefur. Jf. síman
til mín og virdist vera mikill stjórnarvísun.

Feb. 24. U. Þ. telur líðlegt að alian haldi eldi fyrr en um
mánaðarmót. Tala við alla coll um þessu aðgerðir
í djúrtíðingunni sem nauðsynlegur, halda vötu öfram,
fyrir alla munu elbert stop. Verhaldingstíð og Alþsamh.
stjól og hreyfa sig eldi.

Jan.

Md. 25. Salati við ríkisstj. um lýðveldismálid og stjál-
heimsk G. Sv. o. fl. Afh. G. Sv. 8 einstök afritad
af brekku og annariskur stjálumum. Á at fara
á morgun á bod ad Þessastöðum med diplóm.
generalum og adunratum. Gud má vita hvernig
þvi reitir af. Kvíði fyrir þessum.

Feb. 26. Bodit á Þess. getur ábjósarlega fyrir mig. Á
aðra heit mér sat ad vísu frá sendih. U.S.A. sem
ég mælti ferra við ein stjéldi. Én heitir þenn
annir munu og hafa fundit. Bonesteel og fl. er
ég skaus ad talo sem fasti. Fór til H¹⁵.

Md. 27. Nauðsyn ad festa reglulega þingi med löjum.
Þat mun etthi ganga ummalalaust. Ölls-
málid af þess breunandi. Þad ventur ad hvetja Ölls-
menningu á fund.

Feb. 28. B. Ö. acceptaf heims og lasinus sidans 7. jan. Þar
er áskaflega bogulegt. Ég lagti fyrir frá þess laga
um bróðurlingdögum. Þessum fjörl. eru etthi en
samþ. Þad getur vitstíðalaust geyman N. b.

Feb. 29. Komur þessa við 2. umr. fjörl. U. þá fór ad Sig-
limum til Egils utaf lalldum mjöllum, en
árangurslaust sákuu mótsþyrmu úr pólitískri átt.

Ld. 30. Öllummenningu á fundi og voroti stj. þessum
spurningum þeirra. Ad minn fundvesti af-
ráðit ad kalla formum flokkanna á fund
utaf þessum samkomu. h. reglul. Alþingis

Sd. 31. Affakka diplomatubod hjá U. þ. Enginu vís-
tölulalldum í þessum málum. Alþingur stöðvar
innar standla lægt.

Febr. 1. Ratt við formum flokkanna um þingfestun.

Md. reglulegs þings. Komur halda upp matþöfi
við 2. umr. fjörl.

Feb. 2. Borit upp í ritisrátt. frá um þessum reglulegs þings
til h. öhl. Steinnur og matþöf við 2. umr. fjörl.

Md. 3. Fór ad Þess. med U. þ. vegna marquislyra um-
bota þar: Fjós, postlulus, gegnsla og þarhluis.
Ulvaysumroter í Alf.

Febr.

Áld. 4. Bar fram í Gel. frv. um frestun sambomudags þingsins '43. Veit ekki hvort það ventur samþ. ótr.

Föskld. 5. 'A fundi ráðh. í morgun sagði eg, að mið yrti stjórnsis að snúa sér af alvöru að djórtitarvát- stöfumum sínum. Það dreystir vegna lasletra B.Ö. Hugsa miðit um hvort ekki eigi að skrifa þingjómur lagaleiðmæl fyrir 21 milj. sem þátt frá því sumari '42 kostar í venturþátt til bandar.

Ld. 6. Ráðh. fundur um lagaleiðmæl fyrir 21 milj. V.þ. steyptiskur. Málit áttleljáð. Ráðh. fundur með Ljðvellclisnefnd um afritun stjálanna milli Dan. og Tel. Samþ. að láta 4 afnt. J.J. virtist hafa misst mesta áhugann fyrir því að reyna að klemma stj. stövarfrumverpið á þann og í gegn sem fyrst. Lítillega fyrir áhrif frá V.þ.

Sel. 7. Bar E.A. að hugsa um frv. um statta- dómara.

Febr.

Md. 8. Fundur með ráðherrum um reglur fyrir Vid- stiftarvát. Aðgreiningur milli B.Ö. og V.þ. um stifting innflutningsins milli inn- flytjenda. Eg lagði til að þeir væddu mál- it eitt og jöfnuðu það síns á milli. Fundur ráðh. um djórtitarfrv. Linnemar lagtar að máltru. Annar fundur á morgun kl. 4 og ventur þá gengið frá þessu betur.

Þel. 9. Í sambandi við frestun sambomudags reglu- leza þingsins gaf ritisstjórnsis svoklj. yfir- lýsing í dag: "Ritisstjórnsis mun ekki slita þingi meitar fyrir því liggja mál, sem meiri heuti þingsins hefur komit sér saman um, að nauðsyn beri til að af- greidd sé áður en þingslit fari fram". Fundur með ráðh. um djórtitarfrv. Dálitit áleitit frá i ger.

Md. 10. Verðlagfrv. samþ. af þinginu Ráðh. hata um djórtitarfrv.

Febr.

Féld. 11. Eftir óstí admiral Morgan tók ég á móti honum á skrifstofu forsætisráðs. Var adjutantur með honum. Hann talasti meira en ég, og adjutanturinn lagti orð í belg. Samþ. í L. að reglulegt Alp. Horni ebbi sítar saman en 15. apríl en 4 dögum eftir slit niðverandi aubráðs.

Féld. 12. Frestunarfundurinn heyrar gegnum N. sem lög. - Ráðh. fundur um dýrtíðarmálin. Lísurnar sinu skýrast. Verðum að halda áfram, en seigt gengur þetta.

Lil. 13. Ráðsráðsfundur. Stadfert lög. Talat um diplomatiskt samband við Rússa, sem þeir fara nið fránað. Þeir vilja senda diplomata hingað en láta okkur hafa samband við sendiherran sinn í London (Maisy) í stöðum. Þetta er óvenjulegt og ódægulegt. Rússar 3 en hér, sem vilja komast í beint samband við stjórnarvöld hér, en þeir eru hingað

Febr.

þvíst komni á vegum Bretu, sem vilja nið losna við þá. U.S.A. og Bretum mun vera lítið gefit um samband Rússa við okkur. Hér geti verið heimspólitískt mál í umsiglingu.

Sd. 14. Fundur með ráðh. á skrifstofu forsætisráðsherra. Hér eru margar hlutir og erfiðir. U.þ. mjög við- hverfur vegna Samvinnufél. og leggur lítið til málanna. B.Ö. af falsvertum vilja gerður, en illt að koma öllu saman. Við hinni 3 samnála, en getum ekki fullkomlega beitt okkur því að hinni setja þá hnefann í bortið, en ofvenumt að springja. Hattan er, að frv. venti talit með ofmiltum hegni- brag. En ef við erum oflogrisinnastir er okkur hlutverbi lokið og þá varðanlega bráttur bann bíum, en vissri stjórni þó lítt bíum til forustu eta forvaranleg. Við sjáum hvar setur.

Febr.

Md. 15. Framhaldsablugin á fr. um vöðreisnarskatt á fundi ródh. L. H. telur að sér að betna um frágang fr. útskatts.

Fd. 16. Bollaleygingar um djórtíðarfrumvörpsin. Lítið komist áleiðis. — Blöð, þingmennum og margir aðrir brefjast hvatvar úrlausnan. Eðlent gengur fyrr en í vitunlokis.

Md. 17. Lokis vöð adalefni djórtíðarfrumvörpsins eflir talsvertu vafsinga milli ráðh. umbyrðis. Jón Sam. lengst til vinstri, L. A. og B. Þ. einnig vísstra megin. B. Ö. og V. Þ. meira til hægri. Alet kom þó niður að lokum í einni stad.

Fd. 18. Gengiv erclauslega frá fr. um djórtíðarvátstafariss. Eov og um skattadömin og innheimtu þad ventur sent flokkunum á morgun sem trinnadarmál.

Föskud 19. Fr. um djórtíðarvát. sent flokkunum een trinnadarmál. — $\frac{1}{3}$ þorvátur hefur forist með allri óhöfu.

Febr.

Ld. 20. Mikil og alvarley deila innan stjórnamannar útaf þeim misgæmngi, að „topsfádráttur“ eitgentarfélagá var ekki tekið með í reikninginum samkv. orðanna hejótan. Ból. hótaði burtför ef ekki lagfort yrði. Atkv. var leitað og þorsen stjórnsins munði annars springa velt á atkvæði minni og var ákvæðið sett inn. Ríkisráð á Bess. þor ýmislegt sjjall að ef djórtíðarfr. stj. gengi ekki í gegn eða yrði linnlest verulega.

Ld. 21. Hugsati í dag um vöðu mína er djórtíðarfr. ventur lagt fram í þinginu. Er þor ýmislegs að gata og reyna ventur að kvæða neigilega varlega að orði. Eldri dægir að hótta burtför stjórnamannar þótt fr. vanti breytt, en hins vegar manni lögin ekki verða þaukvæmanley of skending verðlagsuppsbatar um 20% ventur samþjálit aðeins með atkv. Sjálfstetis og Framsóknar. Þá bidum og sjáum líka rebar.

Febr.

Md. 22. Engis fundir i þinginu nema forseti sam-
þings, Haraldur Guðmundsson, flutti minning-
arord vegna hins mikla marufóns, er
 $\frac{1}{4}$ þorunótur og Draupnis forust.

Þd. 23. Dyrtilofur til 1. umr. i nd. Flutti vaxta-
korn, sem líklega hefur verksað eltri illa. - Uthau-
ritisnefndarfundur, um Rússasendiherou
og Svíasílu.

Md. 24 Framh. 1. umr. um dyrtilofur. S. Olg. hall-
malti fr. er aftök elbert. Ól. Th. Wood eign-
að tala fr. með góðvild og slýra i þar sérstaka
nefnd. - Mikil atök innan Framsólnar um
nýja stjörn til vinstri eða þola nív. stjörn.
(J.F.).

Þd. 25. Dyrtil. fr. vísað til 2. umr. með 24 samhlj. Ól.
Th. vildi sérstaka nefnd 5 m., S. Olg. 4 m., Fram-
sóln 7 m. Gefir heé i 15 mín. Allir fellust mi-
á að visa málium til fjörkoyrn. og tókus aftur
till. einum, Fr. vísað til fjörhn. með 25 samhlj.

Febr.

Förundur tók mig tali og sagði að stj. stj. að
fara hegt i málinu. Sími var eltri kominn
erum þá. Fólkið skildi eltri nauðsyn að-
genta erum þá. Aluzim fyrir lattuun verð-
bólguunar var eltri einu mikill nú og
áttur metan allt gengur áfram. Þetta kom
fram einnig i umrötum vegna þess, að
stöðvun hefur ~~erum~~ ^{veitb.} ²ortit og þingmann og
þingfl. Sveinka sér við aðgentir.

Lýðveldisnefndin fer áfrít slýjala.

Þöstud. 26. Átti tal við biskupinum um minningarabhofo-
ina. Allt fór vel á með okkur, er eltri má
hann misbjöta einum prófasti og eltri beru
fram, að ég eigi að gera eitt eða annað i
sambandi við þessa athöfn til þess að veita
athygli á sjálfum mér. Mér líkar þetta
enhi og ég má passa mig að mótga
hann eltri. Eg er fróbitum auglýsinga
stærðum, er þú vilt þú er þú veru.

Febr.

Ld. 27. Hugsa um að fara í útrognir og skýra fyrir föllum dýrtíðarfr. og meising stjórna-
innar í þó sambandi. Kollegur vilja þá
mjög nema job. Eg er líkandi. Minnst
á þetta við Rússstjórna. Hann hefur rétt að ég
talati áttur við formenn flokkanna til
þess að þeir getu ekki sagt, að eg hefði
komist aftan á þinginu þetta er alveg
rétt. Eg hugsa málid og byrja að tala sam-
an réttu.

Ld. 28. Slenska drög að réttu, sem eg kann að halda
í útrognir um dýrtíðarmálid.

Md. 1. Tala við St. f. St. og 2. Oly. um dýrtíðarfr.

Marz. Af samtöllum við þá áfréð ég að fara ekki
í útrognir. Þeir eru við felldu. Talati
enn fremur við Ásg. Ásg. form. ferlagss. Hann
bygt ekki við hvaðni afgreittu. Eg er vandrætti
um árangur, þó á litlu að byggja. Spurning um að
gjöfdu út stort innl. lán til þess að taka fé úr umferd.

Marz.

Þd. 2. Spurning um hvernig á að laga sér gagnvart
Rússum um ákvæðum þeirra um að senda
húngað diplommat.

Md. 3. Ráðh. fundur um byggingara' Bess. Sendi-
hennar málid rússneska og verzl. samning við
U.S.A. Nefndin í dýrtíðarmálidum störfu lagt.

Þd. 4. Uppistand áttur samn. við Bandarum. um not
útrognir. Eftir hendingu frá H. Hjörvar hefti
ég áður 2. H. um að samf. samn. ekki en
hann hefti gleymt þessari trúum. Fundur í
lokun þingi um þetta mál o. fl. Ratt um rúss-
nerku sendih. í utavilismálan.

Fört. 5. Minningaráhöfu vegu fernöðslyssins. Biskups
hefalega stuttentur.

Ld. 6. Fundur í lokun Alp. um 1° Ollismálin, mál-
stötur okkar sigrad. 2° Samn. um útrognmat
Bandarum. gagnrjúður. 3° Vantavlegan sendi-
heru Rússa.

Marz.

Sd. 7. Var að hugsa um ræðu, sem ég býggi að halda á fundi Svæðis í veizlu þingmanna, efortum veri að mér sta stjórnsími beint.

Md. 8. Á fundi í sam. þingi minnst 100 ára stofn-
dags. Alf. 8. mare 1843, með lígurri ræðu
forsetu sam. þings, Haralds Guðmundssonar.
Veizla um Svæðis á Borg. Þar voru ríkis-
stjóri og ríðherrar. Engar ræður. Þingmenn
móttóku Svæðis á kekisvíðisum, Est. Eiss.
B. Ásg. fór Patmas o. fl. og Klätina. Kom heim kl. 12 1/2.

Þd. 9. Fundur í sam. þingi. Allir flakkar áanagðir
með útrýpsaum. við Amritkanana. S. A. lísur
í svörum. Vilh. þis. hantur og einbeittur í
máli, sem þó aðallega fjallati um ómunu efni.
B. Ben. Krítiserati atriti í ræðu ríkisstjóra á
Nýjersdag um eventuelle nauðsyn á þátttöku
otlhor í lögreglustarfi. Ég tók málið á mig
og sléjrti réttmæti þeirra orða Svæðis hafa
lesio ræðuna áður en hún var flutt. Við

Marz

mundum. verða að hugsa meira en áður
um utarríkismálin og þátttöku í al-
þjóðsamvinnu annars yrtum við munk-
laus utarréttubesif.

Md. 10. Fórum allir ríðh. að Bess. og ræddum við-
hersif ef djórtitarfu. fengi eltri framgang.
Útvetið að gefa 4 m. nefnd frá flokkunum í
stýru að stjórnsíms munda eltri setla sig við það,
en láta vera í óvissu hvort hún myndi
segja af sér eða njúfa þingit.

Þd. 11. Forh. umræða í lokustu þingi um útrýpsaumál.
Það kom á dajnum, að Amritkanar hafa eltri
gött fast á vrb. útrýpsif, heldur hafi útrýps-
stjóri gengit fram í málinu til þess að skaffa
útrýpsium peninga, og annar drengur smit-
áður Amritkani, Gannar á nafni. - Umræða um
Rússvertra sendiherra og samp. tillagn til. stj.
sem eltri er fjarni réttu lagi.

Marz

Förl. 12. Frögnanna nefnd mætti í stjórni á fund með
röðl. frá flokknum um djörtitarfr. Haraldur,
Stein, P. Magn. og E. Ölg. Tilkynti ég með
sinnarættstúf, að ef djörtitarfr. mætti eldri
í meginatriðum samþykki þingsins „leiddi
stjórnin, að samvinna milli hennar og
þingsins yrði að vera loksíð“. Þeir tóku
þessu með þögn og unta samrættur litlar. Vid-
státan var eltri lengri en 15 til 20 mínútur.

Ld. 13. Talað við nefnd sjómanna úlaf öruggis-
málum (samflöt) og við Guðm. Thorodd-
ren um þætingardeild við Landspítalann.

Ld. 14. Þjáðviljinn skrifar tveir citratar greinar um
V. þ. sérstaklega og B. Ö. Kallar djörtitarfr. öðkur
„Djörtitastillögurnar frá Washington“ m. m.
Þetta er versta árás, sem stjórnin hefur orðið fyrir.
Vill skjulega bola V. og B. úr stjórninni. Egi talaði
við E. Ölg. úlaf þessu. ff. talar við mig. Flokkarnir
ekker aðhafst eum viðv. djörtitarfr. Niðri

Marz

stjórn ómöguley. Mbl., Hems. og E. Ölg. segja þjád-
stjórn æskilega en gera þó eitthvert.

Md. 15. Petr. Magn. form. 4 m. nefndarinnar hafði misskilið
yfirlýsingu mína 12. þ. m. og lítlega hinni 3 lítra.
Talað að fr. stj. væri ultimalum sem þat alls
eltri en Egi reyndi að skilja þetta fyrir honum
og sá hann, að skilja átti þat öðruvísi en þeir
gentu. Hann lét uppi að stjórnin ætti að sjá
meiri forustu en hinni gentu í meðferð djörtitar-
fr., en Egi sagði að við værum reitubinni alls af
þegar ástætt væri af hálfu nefndarinnar. En þeir
virtast vilja, að þeir sé tósad áfram eins og
dantun skötum, en stungu stjórnina jafufram
hver úr einum flokki og gera henni forustu.
Ómöguley. Orðasveinur um nýja tildegnis.
stjórn. B. Ben. Hems. St. þ. Sk. og Br. B. Litl. telbin. einu.

Ld. 16. Þat er eitthvat á seyti meðal þingflokkanna,
sérstaklega Sjálfstæðis og Sosialista. Ö. Th. og B. Ben.
1 samrættum einulega með Br. B. sa Egi á þing.

Marz.

Salati við Herun. sem er fullur af pólitískri
filósófi og hugleiðingum um framtíðina en
telur þó ekki sínu tíma komnum. Það má
búast við öllu. B. Ól. vill setja flaknum um
álvæðum frest og er alltaf að reyna á eftir
því. Ef tel það ekki tímabært. Ef til vill
hafa þeir komist að álvæðum niðurstöðu á umg-
un og tilk. stj. niðurstöðu sína. Það er ekki
gaman að geta ekki ráðið meinaum
afdrif síns.

Mud. 17. Það er staðreynd að Br. B. og Ól. Th. eru að malla
um einhverstíkonur samstarf. Alp. fl. a. m. k. fyrir
utan, str. umsigu Har. Gudn. Ráðh. fundur um
ijunisl. mál. V. þ. og B. Ól. gertu fyrirspurn
um hvort dómurálaráðh. vildi eftir þrófu
þeirru háftu opinbert mál gegn Þjóðviljanum
fyrir dyleggur og nið í þeirra garð í sambandi
við Amritanana. Ef ekki metmaltur opin-
beru máli a. m. k. sem slendur. Allt er í övinnu

Marz.

og á hveðu. Ef vit förum nið þá höfum við
þó unnið heitarlega alla stund.

Feb. 18. 'Ovissa er um nýja stjórn. Orðrömunum segir
Herun. í forsati, og áigi að vera Þjóðstjórn. Allt getgátur.
Fransóku störfar að einhverjum dýrtíðastill land-
búnaði, er kvætu vera á öðrum grundvelli en
með litari niðurstöðu og stj. fr., sem ekkert er
gert við. 4 manna nefndin hefur einelld-
ert látið frá sér heyr. B. Bren. tók þrisvar
framm í rættu Nr. 2. Und. að sósíalistar veri
einasti stuttsingsflokkur stjórnarinnar og
þeir hefðu ráðið því, að hún komist á laggir.
Í síðari rættu sagði hann „átalstuttsingsflokkur“
og kannske slangur annars tatar að.

Föskud. 19. Ekkert þokast áfram um nýja stjórn. Lítrast
til allt upps í loft um 3 fl. stj. en 4 fl. stj. er
lítlegr, sagði E. Ólg. í dag, eða réttari leit.
Hjörvartur Arnason Amritunatar á vegum hers-
ins vildi hafa fal af mar og get eg sump. Það.

Marz.

En mér stíldist, að hann vildi láta
vísisskýrni, forsætisráðh. og utanríkisráðh.
tala í útrognun fyrir herinn.

Feb. 20. Ráðh. fundur. Sleó í bríðu milli V. þ. og Jóh.
S. útal þvi, að elsti hafði verið rætt form-
lega á fundi um ráðstöfun, sem Jóh. S. gerti
með minni vitund og B. Ól. en án vitneskju
V. þ. Þetta var ekki skammtilegt, og veitir
eventúelt eining og sympatí umbyrtis.
Eg tók minn hlut af þessu og sagði afdrátt-
arlaust einu og var. V. þ. trésti mér og ber engu
þykkyju til mín. Talaði við P. Ól. form. 4 m.
nefndar og óskoti fundar vit nefndanna. B. Ól.
vill setja nafn í borðið en ég ekki me.
og hinni holl sammati mér.

Feb. 21. Einu erdrómur um Sjálf og Sós. stjórnsýslu-
un. Getur verið að dýr tíðarfu venti látið daga
uppi. Nefndin kemst ekkert á leiðis þeir
vilja ekkert. Getu ekkert. Þingit pró-

Marz.

stíttverar sig þá að nýja á áberandi hátt,
en menn eru orðnir þvi svo varir, að þar
vekur engu athygli og verkar ekkert með-
al ljósenda, en ventur aðeins til vassamíðar
útvávit.

Mar. 22. Agnar Kl. fónsson bar mér aftur ósk Bandaríðja-
manna um að hefja vísital á evróku í útrogn
sem landlýningu til ameríska hersins.
Eg vil ekki. Að hvern einuig að fá vísisskýrni.
Hvert hann slær til? V. þ. utanráðh. hefur
gefið þess kost fyrir sig og er það rétt. Eftir
útrognunum reður á dögum um má ekki gefa
andvætri gegn stjórnsýslu og U.S.A. mönnum meiri
byr í segl. með þessum hátt. - Líklega allar vorir
úti um nýja stjórni. Sj. var á fundi með 4 m.
nefnd, lítið gert en láttlaus byrjum. - V. þ. getur
látið sér koma til hugar innvortis stjórnsýslu-
dómur í stjórnsýslu. Útreiðtur hans og Jóh. S. um
líklega til efni til þessarar skóðunar.

Marz.

Þel. 23. Á fundi 4. m. nefndar í dýrsláttum. Bernharð v. Fransóttar og Haraldur v. Alfþ. létu uppi ábrotar tillögur, sem voru í áttina til lakkunar dýrt. en ekki nógilega skýrar. Kommar þögn með Steingrím í stað E. Ölg. Fundur varð á morgun. Hermann lét uppi við mig einlega sínar skotningar og taldi ekki unnt að ná málframsamningi milli flakka og þessi stjórn leyndi að sitja lengi - fleiri ár. Ég mál-
aði í mörum.

Mrd. 24. Fundur með sjónsáunaföringjum og stjórna-
endum um samflot. Var ráðið að þeir myndu
ítrusta samninga innbyrtis áttur en stjórnin
leggi fram fr. í þinginu. Eru vitar um
afdrif dýrtur. líklegast afgreidd þeir eitt hvar.
ff. tálenti langt mál í sínu við mig: Adalfrú Fornvottin
og Sig. Nordal. Val eirs manns í Alp. trygganefnd.
Stjórnin yrsti að vera áfram. Þygar vill að stjórnin
taki meiri hlutdeild í meðferð þingmál. Skal gort á næsta þingi.

Marz

Þel. 25. Ekki er nokkilegt framkomnið frá flakka um í
dýrtmálum. Kommar virtast steinspepp. Herra.
talaði við mig í dag og er alveg búinn að glata
trúnni á lífdræti, og telur framhald á þjóð-
niftingu og þjóðfélagsþröskuli með atvinnuvel-
stri hefja að komu að stjórnin loknu. Ég er
sönn skotunav og Hermann. Öfert beti sit á
við og inn á við að sláftu oft um stjórn. En
mi er 4 fl. samvinnu ómöguley og 3 fl. líka.

Fösld. 26. Fundur í fjárhagsnefndun um dýrt fr. en lítil von
um árangur. Ventur þó reynt frá hlið stj. að eitt-
hvat náist þósitivt. - Herra og Stj. St. boduðu
mér einlega, að „líftveðlisnefndin“ mundi
skila af sér innan skamms og annaðhvort
leggja fr. fyrir Alþingi eða skila því til stj.
og skora á hana að leggja framvarpið fyrir
þingið. Ef hún gerti það ekki mætti bú-
ast við, að þeir Gísli Sveinsson og Bjarni
Ben. myndu róaast í fyrstafelid - þetta

Marz.

er eldi glæsilegt hjá þessum herrum.
Það er einskis og þeir ætli að breyta yfir
vannmátt sinn og ósamkomulag í dýr-
tívarráðstöfunum með þessum. Það er einskis
og þeir séu staurblindir um allt og ætli
að nota sjálfstetismálid eða réttum sagt
sambandsmálid til að blinda þjóðina,
en rafa þó sjálfir í þöku og svima.

Ld. 27. Grísli Sveinsson bad mig um eintal kl.
3 í þingliðinu. Hittumst við í horuherberg-
inu milli deildanna. Hann sagði og bad
mig um svar við eftirfarandi: Ljótveidis-
nefndin hefur mið lokið einum störfum
á þá leið, að hún getur afgreitt ljótveidis-
frumvarp mið þegar. Ef nefndin afgreittir
frumvarpið til stjórnsáttmála, telur hún
það þá skylda sína að leggja það fyrir þingit
á þessum vori, er reglulega þingit kemur saman.
Hann vildi fá svar mið einskis á samráts

við collegana og aðeinskis fyrir sig einskis,
því að hann ætlar eldi að láta metnefndar-
nefnd sína vita um viðtalid. Eg svaraði:
„Élki mun ég flýta mér að því“.
Hönum þótti svarið ekki alveg ljóst og óskati
nánari skýringar, en ég svaraði það óþarft. Hann
þjuddi þá svarið á þá leið, að ég mundi
ekki leggja frumvarpið fram á þessum vori
fastara til þess skráinn. Eg játtaði skýring-
una réttu. Hann gaf í stömu, að stjórnsáttmála-
vari gertur vegsambandi og sjúkt traust með
því að afgreidda málið mið til heunar. Eg
sagði honum með nokkru þunga, að ég
feildi það ekki neitt lauf í heunar skór-
önu. Vegur heunar og vinsældir yrðu
ekki að meiri við það. Þá sagði ég: Mundi
það flýta fyrir stjórnsáttmálafrumvarpi
ef ég segti beint nei? Eldi vildi hann stað-
háfa það. Lítillega geymir hann og nefndin

Marz.

málist hjá sér til haustsins. — Í djúrtíðarmátinu er ekkert gert hjá fjárhagsnefndunum.

Sd. 28. Samþ. á ráðh. fundi að renna fjárhagsnefndunum miðlunartill. við IV. og V. Kafla djúrtíðarfrv. Aðallega byggt á till. Jóh. Sam. Undirtektir óvissar. Þeir þora ekkert og vilja ekki veita stjórninni neina stöð. Súna þingmenn eiga þeir þó að meta svo, að þeir hlengi ekki frá öllu ágentu.

Md. 29. Sagti vilisstjóra frá samtali mínu við G. Sv. Hann sagði mér, að O. Johannson hefði þev London spurst fyrir um „asylum“ í Svíþjóð fyrir fund milli Dana og Ísl. um sambandsmálit. St. J. St. sagði, að fyrirspurnin væri komin til Stokkhólms. Ég sagði honum, að ég hefði talað við G. Sv. en ekki hvað oðkur fór á milli. Ég sagði E. A. aftur á máti aðalefni samtalsins við G. Sv. Sosialista vilja endilega hafa þjóðarathvoðsgreittu um sambands-

Marz

málist og ljóðeldisstjórnarstrá á þessu vori, en Sjálfstjórnarnefndin lítlega ekki eins hærta á því. Spurning um hvort stjórnin á að tala það í mál, að leggja málist fyrir þingid þótt eint yrði hermi. Alþingi beri að vísa álygtingu, en stjórnin ætti ekki að gerast vertýfari þess að raundagjaldum. — Ekkert heyrir um atgenti í djúrtíðarmálinu.

Þd. 30. Viðsjár og málker ballaleggingar í þingflokkunum um hverning taka eigi miðlunartillögum stjórnarmálar, sem hún renni fjárhagsnefndunum í fyrra dag. Margit einstaka þingmannanna sagði þeim heyrntis, en trúlegast er, að enginn flokkurinn vilji gerast þev á því í augum hinna, að gerast talsmenn stjórnarmálar, og lítlegast að málinu verði sviðt svo, að röt stjórnarmálar sé alveg á hverfanda hveli og hún hafi gengið ofan í sjálf sig. Þegar þú er að reyna

samborundag við þingit. Stjórnin krefst
álits nefndarinnar fyrir funddags-
bæði, svo að einhver úrslit verði.

Mud. 31 Salati í morgun með Jóh. Sem. við stjórn
Alþýðusambandsins (Gudgeir, Björn Bj. og Herm.)
um bréttill. stjórnsáttmála við dýrtíðar fr.
þeir sögðu ekkert. Hermann ekki eitt ein-
asta orð. Í fjárlagsnefndum gengur ekk-
ert í dag, en fundur í fyrra málið og
svo stuljast nefndir Ed. og Nd., eum
unnid!! hafa samán og Nd. nefndin sem-
ur kaunste álit fyrir helgi í tveimur eða
þremur eða fjórum hlutum. Hradís þessu
ventur veit enginn, en hvar sem ventur
er ekki annað rýma en að stjórnin
verði að hanga. Þetta er óskemmti-
legur stundir.

Apríl. Ekkert afgert eumspá í dýrtíðarmálinu.

~~Þ~~ 1. Bréttill. frá Framsóttum eum unnið að því að

Apríl

~~Þ~~ 1. setja mjálmv. 1,50 og lögfesta verbætur á
landafurttir. Eitthvort lítilt frá bondudeild Sjálf-
stjórnarinnar. Sós. Þr. og Eum sagði umbyrtis ósam-
mála um afstöðuna til málsins. Alþf. talinn
ekki fjárf. stj. En allt er þetta eum óskilyrt
og brenglað, að ekki er hægt að henda
reitum á meinu. Líklega hanna þeir með nefnd-
arálit fyrir helgi, og ætti þá að hessa þetta
af í mestu vili ef nokkur ventur úr.

~~Þ~~ 2. Ríkisstjóri sagði mér að einu aðalforingi
Framsóttarmanna hefði komið til tals
við sig og lýst því, að stjórnin væri jafnvel
óheimilt að láta nýja þing. Hefði hann
lýst ófarnati sem af því leiddi og gegn þessu
yrði að rýma. Ríkisstjóri sagði honum,
að hann mundi hafa sér eum og stjórnslyju-
lega veri réttlast ef slík tillaga væri borin
fram. Ol. Th. vedit að Jóh. Sem. og sagði að
Hollisþingjar myndu stýra og leiddi

Apríl

ef rjúfa ætli þing, og vilis stjóri, sem þetta gæti mundi ekki endurkosium. Stjórnin mundi ekki fá nema einum maum kosium o.s.frv. Þeir höfu þá dælitum beiz af þessu hvísi, sem hefur ekki annars neitt við at stytjast. En ógnanir sem þessar getu þeir haft i frammi, þótt þeir viti annars ekki sitt rjúfsandi röt hvorð gæm skali i vertbólqunnatumum. Sagt er at úrslitun stundin eigi at vera i dag eta i kvöld hjá Nd. nefndinni.

Ld. 3. Fjárhagsnefnd Nd. ekki eum lokut við nefndarálit. B.Ö. seyr þó, at útlit sé fyrir einhverja sambræðlu, sem gengur eum steinum en miðlumum. till. stjórnamanna til þess at hamla gegn vertbölgu. Við vertum þó at settu okkur við það og koma þinginn tilur vandræðumum. Því ad vandroiti hlytur af, ef stjórinn teclur ekki getu satt eiz við það, sem þingid hefti fattaþer eftir hambræli. Hvorthveggja er jofuansögulegt fyrir þjóðina,

Apríl

Þingrof og laum stjórnamanna ein, þvi at hvor skami i statum? J. J. skrifar högvoru og einhverlegja grein um stjórnsina.

Sd. 4. Fjárhagsnefnd Nd. slútat: álit i dag. Það er eisdama óskapinatur og eignir hve nefndin hefur átt lítilla kostu vól. um úrlaum þessa vandamáls. Eru er frá málinum gengit, at það er hveinu vandungarkostur fyrir stjórnsina ad hlita þessari afgreittlu. Það vertur erfitt fyrir mig á fundi með nefndinni á morgun kl. 10 ad láta vera með ad lýsa fulltrómirum fyrirliðningu á þessu föstru nefndarinnu. Sendi vilisstjóra frv. nefndarinnu til listars.

Md. 5. Fjárhagsnefnd á fundi með stjórni kl. 10 i stjórnamráðinu. Eg sagti i upphafi, at nefndin hefti telid þann kost ad vilja frv. og till. stj. til hlidar og mundi stjórnsina á sína hlit hafa vlla ástætu til at vilja frv. nefndarinnu til hlidar. Þetta var sagt kall og stríðs-

Alþing

Þetta setti sýnileg áhrif á nefndarmönnum.
Þá hélt B. Ól. stillilega svaraðinu, sem verkasti
röandi á skapnum flestra. Ásg. Ásg. form. og
fransm. nefndarinnar lýsti þá kostum og gildi
frs. og komist m.a. svo að orti: „Tilbýgur stj.
hafa ortið nefndinni til leiðbeiningar“. Þá
greip ég frammi í: „Þó það“. Þessu reiddist
Ásg. og kvartaði undan þeim „fóru“, sem
stjórnin talati í til þingmanna, þegar þeir
vorn að gera sitt besta, og gaf í slym að stj.
leiddi sig sem fulltrúa þjóðarinnar en Al-
þingi ekki. Greip ég þá frammi og sagti:
„Hefur stjórnin látið slíkt uppri? Og
mi var ég kominn í sperringu. Ásg. sagti:
„Nei“. Mér létti og állum, og síðan fóru
umrættar fram skaplega.

Þel. 6. Útbjött frv. fjárhagsnefndar í þinginu. Ekkert
víst enn þá um afstöðu flokkaanna umbyrtis
en ósamkomulag miðit. Ég veit ekki mer

Apnt

vissu hvað ég skal segja, hversu berntur ég á
að vera. Lítslega lóðinn og sveigandi. Það
þyrtir ekkert að berja í bordin. Þingrof eldi
tilfalsilegt og við verðum að sitja fastir
hversu sem þessu veitir af.

Mvds. 7. Dyrktitarfrv. til 2. umr. í Mel. Ég flutti stutta
upplýsingu af hálfu stjórnarinnar. Annar eldi
hægt að segja hvað úr þessu ventur. Alþfl. virtist vera
með stj. Sjálfþfl. andstötur. Fransóku stuft.

Þel. 8. Frh. 2. umr. um dyrktitarfrv. Allir hafa ráðið á
stj. fóh. hélt rotnu, sem lítslega hefur engin áhrif
kraft. Hann hótar að foru úr stjórninni eftir
helgina. Hann er óáneytur. Einnar aðgerðarlaus.
V. Þ. Framm., B. Ól. Sjálfst. Svona standa mi
sáttirnar.

Fóstuch Frh. 2. umr. Atkvgr. B. Ól. og V. Þ. gengu inn á að setla
sú við svokallatar á fridvottlojum“ og var ég
ekki á máti þvi. Þeir fóldu víst að þær yrðu
samþykktar, en þær voru felldar með 29-13 atkv.

Apríl

Þetta var andryggni og pólitískur ósigur fyrir stjórnina. En það mun hafa verið vegna þessu Ól. Th. að till. voru felldar. P. Ott. var aðalflutningur og Framsóknarinn. P. Ott. var reitur. Fr. fjórðagsnefndar samþ. i aðalatriðum.

Stjórnin daufr í dalkinn og engin stýjma framundan í dýrktivornatunum. Jóh. Sam. mjög óámagtur og hveðst munu foru.

Ld. 10 Hermann sagði fullum fetum, að Ól. Th. hefti ver. it að gera sér leik að þvi að óvinta stjórnina.

Jf. það hafa átt upptökin að fridertill. og P. Ott. hafti treyst þvi að Sjálfstjórninni fylgdu till. og Ól. Th. hefti loyð þvi að Petri að svo veri, en síðan fengi sína mánuðu til þess að stærað úr leik.

Nú eru aðeins 2 dagar eftir til unaristu og óvíst hvort Ed. lýkur málinu.

Ed. 11. Einsar Arnórsson var álaður um það, að stjórnin segði of sér vegna útreitar þeirrar, sem fr. fésser við 3. unur i Md. Eg mótumalti þessu, en

Apríl

sagði að við gætum haldið fund á morgun-
haun vildi strax - um afstöðuna. Þegar mi
Z. A. kemur til úrbóta við fóh. Sam. þá fer
mi ekkert að versna fyrir stjórnin. Mbl.
og Þjöv. vilja stj. fyrir alla munu burtu
og mi er brestur þonnum síman frá. En
bót er í máli, að U. þ. vill ekki afstögu þessu
ur en ég og B. Ól. ekki heldur, en er þó ekki
allshugar. Þetta getur orðið spennandi,
en ég er mi stórváðinn i að foru þessu.

Md. 12. Langur fundur með ráðherrunum um
aðstöðu stjórnarinnar. J. Sam. segir hlotlaust
að hann fori. Z. A. ekki alveg eins fastur
á þvi eins og i gar, að stj. beidist kunnar,
en hann vill að stj. heimti óbeinlísis
sta jafnvel beinlísis trauð þingsins. Eg
stend fastur á þvi, að stj. megi ekki hlaupta
burt og gefast upp. Þá rett um yfir lýs-
ing frá stj. hvar er kunnar. Ed. hvar for

Apríl

frann. Allt í umdrang þar. Líklegast að þv. daga uppi. Fundur með ráðh. í stráfél. ríkissjúk. ritara. Þar var þar búið fast-malum, að stjórnin láti það vanda afsögu af þv. ventur látið daga uppi.

Þd. 13. Með samn. milli Alþfl., Sás. og Sjálfsl. eru gentor brt. í þv. í Ed., en þannet er fengin skuldbinding um, að málið verði í þeirri mynd afgr frá þinginu. Málið afgreitt við allan umræður frá Ed. og aftur til einnar umr. í Nd. Þar hófst umræðan laust fyrir kl. 11 um kvöldið og stóð fram yfir miðnætti.

Mæd. 14. Kl. 2²⁰ f. l. var þv. samþ. með 29:3 atkv. og afgreitt sem lög frá Alþingi. Þá kvæddi ég mér hejótis og flutti yfirlýsingu af hendi stjórnarinnar, sem gættur mun verða í þingdröndum. Yfirlýsinguna sáandi ég á eigin byti og var síðan undir B. 'Ol., sem endurbætti orðalagið á tveimur stöðum. Aðrir ráðherrar voru ekki við staddir umræðum.

um kvöldið og nóttina, nema V. þ. stutta stund. Ég reyndi að vanda framsögu mína sem best ég gat. Yfirlýsingin hafði áreiðanlega áhrif á deildarneinu. Én ég legg meira inn í yfirlýsinguna en aðrir munu gera, því að hún á ekki að eina að liða að vanmætti þingsins til að einast gegn veldisvalgunni, heldur er þar einnig fölgir síð hugsum mín, að niðverandi stjórn kunni að vera lauslind hallari í hinum stöðpólitisku máli sem óhjákvæmlega eru framundan, en einhver samningastjórn flakkauna.

Ritisstjóri slitir þinginu. Yfirlýsingin birt í Vísi og sitvarpi. Hún þykir góð, en rétt meinsleg í góð þingsins, en þykir sönn og réttmæt. Magn. próf. fóss. sagði við mig að aflokunum fandi í stöðarvæðum, að stjórnin hefði gætt þinginu og gættu sem

Apríl

veri jafnvel mótjandi. Ég sagðist ekki
hafa haft neitt slíkt í huga en að einis
segja sannleikann, og ég hefur hann hafi
tríad mér. Veit ekki hvort fólk. ekkar er
fara strax. Tala við hann á morgun.

Afl. 15. Fól. Sem. kom og talaði við mig á morgun
í rúman klukkutíma. Hann er stöðráðgjafi
í að fara. Ég bað hann að tala við ritis-
stjóra áður en formleg launarbeiti kemur
fram. Hann segir, að stj. hafi ekki fylgt
nógu vel eftir 2'20 stíga vísitölu og að tala
ábyrgð á henni. Þetta hefti gengur í gegn.
Ég sagði þetta veri fullkominn misstær-
ingur. Hann er frangjarn matar og áreistur-
inn milli hans og V.þ. gerir rítt til. Hann bað
mig að fyrirgefa sér þetta tiltekið en
ég sagði: „Ég fyrirgef þér þegar ég er dau-
ur“ þ.e. sem ráðherra.
Þingsetning.

Apríl

Fösld. 16. Er að hugsa um og undirbúa þingfestun
Salati við alla flokksformenn. Lotin svör
hjá vinstri flokknum um festun fyrir páska.

Ld. 17. Ritisstjórnir og Fól. Sem. á fundinum
og afhenti mér á eftir launarbeiti sína.
Nýr sendiherra Bretu kominn. Þingfestun
er fyrirhugud en þó er margt að gæta, að
ventu ekki settur í snoru af flokknum.

Ld. 18. Sagði ritisstjóra frá launarbeiti Fól. Sem.
og ég yrti að tala að mér félagsmálin
Þurftu Fól. Sem. er ekki að einu vegna
afgreidda djórtíttamátanna heildar og
að ég leggja áherslu á hugarfari við V.þ.
og B.öl. Afla að hafa lokatölu fund á morgun
í þingi um þingfestun. Flokksformenn
geru þá ef til mál úr sáttir met sér, en
stjórnin er heitlaus.

Md. 19. Ritisstj. Fól. Sem. laun og þakkaði ritis-
stjóra. Ég talað hans störf. Þetta varð áhugla

apríl

á þinginu. Lokaður fundur á þinginu um
frestun. Eg lenti á umrættum og lagði Har. Gudni
fyrir mig spurningar um vilja stjórnarinnar
og hvort hún mundi ráðfæra sig við flokkann
áður efs gefu kynni að þurfa iðt brátabirgða-
lög. Eg komst svo að orði, að stjórnin
mundi aðeins gefa iðt brátabirgðalög
með „yfirsyn bestu manna“ þetta verð-
asti vel.

Þel. 20 Énn lokaður fundur um þingfrestun og
er það skýrt að Framsóttur og Sjálfst. fl. eru
með Sós. á móti og Alþfl. af öðla við að sjna
meðhald er þessja blandur. Ríkisshönbref um
þingfrestun gefið út. - Veizla ríkisstjórnar þing-
þingmanns í Oddfellow kl. 7 1/2. 41 veizlu-
gestir. Aðeins 3 sós. Ol. Th. og J. J. enn bætir
bára fram kurteisleg forfall. Eg hélt dæ-
lilla ræðu fyrir minni Alþingis og fór kl.
2 um nóttina og var þá enn glatt á hjalla.

Apríl

Mösk. 21. Umvagnsmættur samt. kröfu Sós. um þing-
frestun. Allhvassar umræður milli flokkanna.
Frestunartill stjórnarinnar síðan samþ. með
29:10 atkv. Í kvöld kl. 9 var þinginu frestað
af mér í umboði ríkisstjóra til 1. sept.
Velfarnaðaróskir minnar og forseta samþingis.

Skírdag. 22. Ríkisstjóri spurði þetta af þinginu og sagði
ég honum, að þingit létu hana stjórnina hafa
frjálsar hendur á frestunartímabilinu
eins og hverja aðra velmetna þingræðis-
stjórn.

Langfrídag. 23. Hugleitur og umræður, sem fram-
undan er. Nóg verður að starfa. Eg heildar
allir þingmenn hafi skilið sattu við
stjórnina á miðvikudaginn, hvernig
sem ritror í haust.

Lei. 24. Alþingisambandið hotar verðfalli í vinnu
af opinberri hálfu ef ekki verður samid
þingur 3. sós. fl. og Sjálfst. fl. samt.

Apríl

Sel. 25

Md. 26 Talaði þ.þ. hagstofustjóri um störf sex manna nefndar-
innar samkv. dýrfræðingum.

Þd. 27 Fundur um kaupgjöld í opinberri vinnu.

Md. 28 Tóks á málk ennska sendiherranum Speyherd. Talaði
við vegavinnuástj. um kröfur Alþemb. Það verður að
semyja.

Ff. 29 Fundur um vegavinnu kaup. Einn þingur um veitlagsmál

Föstud. 30 Sönnu mál og í gær og morgun.

Sel. 45 Fundur um vegavinnu kaup.

Sel. 75 Lona og í gær.

Md. 35 Listamaunesháli-þingm. búskoti í Hótel Þrey. Kleppjárnsvæðing

Þd. 45 Biskups Horn í skrifstofu minna og stöð við í 3. hæð.

Md. 55 Samtal og nefndu-stúss allan daginn

Ff. 65 Kauphækkunarkröfur og byrgandi skærkemotir þor.

Föstud. 75 Fjöldameng afgreiðslur meira og minna mihildigra

Sel. 85 Skrifstofu biskups o. fl. viðv. Hallgrímstúrtíju.

Sel. 95 Las Parlamentsunnætur um Beveridge-áskanir

Md. 105 Ríkisráð og ymmislegt. Þjóðv. skamma utanríkisráðgjaf. 1/2.

Mai

Þd. 18

Sigurjón U. Ólafsson bar ásjón minnerum að
smíði Sjónaunesskólalúmsins yrti haldit kröfl
uglega áfram. Eg lofeti að stúla að því. Villy. þ.
Guðason óskoti slutfnings minn til að hlenta-
málarad og Háskólinn tóki höndum saman
um að vinna að isl-isl. ortabók, o. fl.

Md. 12

Fundur með byggingarnefnd Sjónaunesskólans.
Eitthv. alþing. Einn þingur kom til mín og myndi
ég honum samskytt frá sendiráðinu í Höfu
um ályktun Íslendinga þar í sambands-
málinu. Ath. þál. frá þinginu sem beint
er til stjórnseminu.

Ff. 13

Fundur með Sjónaunesskólarefndinni og
með U. þ. g. S. A. um að vinna hlýðsamlega að
málinu. Eg ytti á U. þ. að vitjast vel við þessum
kröfum. Bál. lasinu.

Föstud. 14

Átti tal við vitissjórn um mörg merk-
leg mál í rúman hl. tíma. Þor lofeti ég m. a.
til að flýtt væri á þjóðvinnuástj. þor lofeti ég m. a.

Mai

landa i Khöfu. - Orlopsmæli - Sigtætismæl
Frammenlunni.

Fth. 20. Kenna til mæta, at V. þ. fari snöggra flug-
ferð til Ameríku. Mbl. getur um i morgun
rosta 'Ol. Th. um sambandsmælið, sem hann
hélt i fyrra kvöld. Aróðurinn samtr. álykt
um ljóvældismefndar þar með hafinn. Við
sjáum hverju þann vísundur þar.

Förhul. 21. Ego loet birta i blöðum samþykkt landa
i Höfu i sambandsmælium, Ego er að hugga
um hvoð geru megi útir him mikla
nefndaforgani, sem biid er að setja á
stofu fyrir frumkvæði Alþingis. Er eldi hægt
að fanna og samræmi storf þeirra.

Sel. 23. För til þingvalla að sjá Korungshúsið með
S. A. og konu hans. Verð þar þannu eitthvað
i suman.

Mel. 24. Talati við S. A. að nota i félagi við mig og ev. Þól.
sambandsmælium (Kon. lúis) i þingvöllum i suman.

Mai

Þel. 25. Talati við Þól. um samarhúsið. Fundur með
samninganefnd utavilnisvísstifta. V. þ. og
og Fólutur um að endurskipaleggja nefnd
þessa. Skrifstofustj. utavilnisvísstifta se fashv mad.
ur i nefndinni og of til vill að þala Kom.
ma inn. Tala við Þingi Th. um afskriftir
lijóvældislyjala.

Mel. 26. Fundur með V. þ. og Þól. (S. A. við lagapróf) um
laus vilissþora mostu kjörtímabil. Land-
skipti milli Bers. og Breiðakalstada. Afelsmarki
Sjúkrahjoli til bráðbýgða við Spítalana o. fl.
Sambandsmælið einnig. Þ. Ó. hefur enga
sérstaka tillímsingu fyrir þri mæli. V. þ. er ekki
heldur sérlega áhugansvill, en vill hafa
réttu aðferð, eins og bíast mæli við afkomu.

Fth. 27. Fundur með nefnd utavilnisvísstifta. Var þar
ljóst að heldur andati káldu til stjórnum
fri einum nefndormanni. Spunti for Kert-
sonum vilissþora birta hefur um þess

Mai

Þri, sem í Mbl. stendur „at Bretar hefðu
viturkent ljóðveldid“. Hann sagði að Ö. Þ.
hefði sagt það á flóðisfundum og fyrst í
rotu 5. Okt. í fyrra, sem birt var í Mbl. 8. s. m.
Lona fóru þeir að þvi þeir gætu menn blekta
sína ^{með} ósamræmdum og stóðleysum.
Jon lj. var alveg í góðri trú.

Föld. 28. Talati við ríkisstjóra í morgun um laun
hans og vísu. Hann minntist að fyrra tægti
á hvort stjórnir mundi geta verið „inactis“
útaf röngum staðhafingum Jóns Kjartanssonar
um viturkenningu Breta, og var honum það
mest skapri að stjórnir gæfi út einhverja uppr-
lýsingu um „facta“ málsins. Eý talati við
E. A. þá hafði J. J. verið að sleypa orðum við
hann í sína um sambandsmálið og látið
orð falla um, að stjórnir mætti ekkert
aðhafast, sem talist gæti eða verið lagt út
sem mótspyrna gegn málinu sínu og

Mai

Sjálfshöfð. og J. J. vill hafa það. Hver veit nema
samtal mitt við Jon lj. hafi verið flutt
J. J. og hann fengim til að tala við E. A.

Sel. 29. Hugrati mánaðum laun og vísu ríkisstjóra
og sagði Ö. Þ. og B. Ö. af þvi: að líta slanda við
það sem Ö. Þ. hafði gert 5000 á mánuði og
vísuþe að aubti. Samp. af okkur að senda
menn í fiskiveita- og fiskifundunarþing í
London. Eý nefndi Fríðviti Ólafsson og Órma
Fríðriksson og er þá 3ji meitur ónefndur.

Sel. 30. Fór að Langarvatni nær E. A. Skodutun allt
nálvænlegu. Hefi aldrei séð jafn breint fjás
og fallar og breina lífr. Þjarni er mesti
skörungr. Húsabostur ventur þar aukinn og
sundlangin bett.

Mel. 31. Sagði ríkisstjóra frá áttvötusium um
laun hans og vísu.

Juni
Feb. 1. Í lunch hjá Fontenay með hekkum sendib. og
áttvötusium um laun hans og vísu.

Júní

Mud. 2. Neyðulast til að lofa Jens Guðbjörnseyri að tala 17. júní af evólum Alþingislians fyrir Íþróttasambandi. Fór í miðhölu hjá brezka sendi herranum.

Uppeld. 3. Velti fyrir mér hvað ég á að segja hins 17.

Fórstud. 4. Faafrit af fri, eum B. Ben. sagti í Ameríkanaútvegið, svo og ummali dansis og sendis blata um stjórnsísa, lýðveldisst. og sambandsstít

Ld. 5. Heimsatí Fontenay, eum var ákaflega glatur yfir heimsáttu sínum. Þakkaði mér alveg sérstaklega fyrir að hafa komið mér eins og ástandið er í jarvert um alla hluti mír í Danmörku og sambandsmál. Var allt af alvörn mátt hjá honum og engin diplomaturk uppgerð. Talati þor við St. f. St.

Sd. 6. Heimsóttí G. Finnbojason á 7 túsafanali hans. og sendi honum einnig skreyti eum forsatisráðherra.

Mud. 7. Fjölmennum nefnd frá Landspingi sevenfílagssamb. Fél. kom á mínum fund vegna úhugsmála sínni. U. f.

Júní

sagti mér frá leitinlegri aðferð eins sendimanns og óhollan stjórnsími. Það þarf að vara sig í þessu.

Fl. 8. Morgunlejar og miðlar annis og hirti eldi að getu þeirru.

Mud. 9. St. f. St. Kom og talati við mig um sambandsmálið.

Vildi helst, að leitast væri eftir um hæg þreka til málsins. Ég tók heldur dreunt undir þat, og taldi þat mjög aðgerluvert eins og stoti frá fleim hlutum.

Hann er eiginlega eins og á máluum um hvað gert verður vegna viðhorpsins til Danu og vinnu sinnu Svía. Hann vill að hagt sé að fresta málinu með einhverju móti. Ég til vell máttisam.

þykktíja lýðveldisstjórnsísterá og láta svo þjóttar-áttvátagreitslu dregast. Hermann talati líka við mig og virtist sama sínnis og St. f. St.

Þátl eldi sagti hann neitt um aðferðis.

Fl. 10. Annis miðlar og undirbun undir þat í morgun.

Fórstud. 11. Pítusstjórnsísi haft þat í Alþingisum fyrir Þone. St. f. St. kom á mínum fund vegna úhugsmála sínni. U. f.

Júni

för hús bestu fram, en engis matubúðir voru. Hjalte kom til mín og bad um þetta: "Ad láta ekki klappa gömsul slups til landsins, ekki eldri en 8 ára." ²⁾ Eldri ad alfrida Gedey, ³⁾ Frida Faxaflóa með ljósclafnum. Eg þakkaði Hjalta heilrættis, sérstaklega hús fyrsta, sem ég tóttel maundu fylgja fram ef ég gati nokkru réttis.

Ld. 12. Sagði landlökni, ad bygging sjúkrastíjlu ynti hafin fyrst á Vífilsstöðum. og iðri eldri gefur s. hefti. maameedrisfróti.

Sel. Md 13-14. Á Þingvöllum.

Þd. 15. Lauk úr rotu minni, sem halda skal 17. júni.

Md. 16. Blóðumenn spyrja hvort stjörnin sendi Bonesteel ávörn og tveitvordi Svora þvi, ad stjörnin hafi gefit mig.

Þd. 17. Hélt rætt af Svölum Alþingisliússins 2.³⁰-2.⁵⁵. Þröttunómnumum líkasti rotans vel, en munu sumir hafa saknað, ad ég talaði ekki neitt um stöðvölitun. Eg lagði þeim á hjarta: "allt af ar leikna rétt einnig ad sunna dömi." Héð var vitit ad

Júni

þvi hvernig við ættum ad hoga okkur í vörsluþittum rit á vör, og var hér sambandsmálit undirskilt.

18-20. Var á Þingvöllum og kom þáttan í dag, sunnudag. Árni Pálsson hringdi til mín og var mjög undrandi á völdi Ö. Th. á Landsfundu Sjálfshettinnanna, en ræta hans var í Mbl. í morgun. Það munu fleiri verða. En eldri er úr vegi, ad hann fer svoléit ofgeist.

Md. 21. Minntist á vör ríðissj. hvort hann teldi ad grenslast ath. fyrir um afstóðu Bretu per Shepard. Hann var ekki frá þvi, en varlega ynti ad fara. Eg lét þá skotun ynti, ad ef það skvísatist ad stj. gæti það og ef Bretar reyndust vera andvígir, efadist ég ekki um, ad ég og stj. ynti af samnum mömum kallotir landvátumenn. Vegna óláta sjálfstæriforengjanna var Rsh. hvetjandi þess ad stj. sýndi lit, og sagdist ekki munda gera það fyrr en í haust. Eg sagði V. þ. frá samtali um vör Rsh. og þvottu þess til að tala

Júní.

vör hann. O. Þ. virtist vera hálfrægis á sönnu línu
og J. Þ. en þó er hann í raun og veru sönnu skot-
unnar og ég mun að foru að eygu óstöðlega.

Þel. 22. Salati við Eir. Einarsson. Hann virtist vera
andvígur rassabösktum fornyja sínum og
hafu réttars stöðling á málum, en ekki en
að freysta að hann reyrist meinum höfnum er
á hölmum þessum og svo munum um fleiri.
Salati við f. h. Eir. um lalnamál. Hann
muntist á sjálfstæðis hettunum og haldi
áfferli þeirra glepi.

Wed. 23. Fundur í uttanvísunarmálefnd 2. Olg. varði máls
á yfirlýsingu Statsráðgjafans dandna, og spætti
hvort ekki ætti að birta skjöl um foru hettu
á milli stjórnmanna. Margir tóku til máls. O. Þ.,
M. J., S. J. St., Heru. f. h. f. s. f. g. Þ. Eg opurtti hvort
nefndin vildi samþ. ályktun um birt-
ingu. Ekki vor þeir svarar beint. Sagði eg þá frá
úskilygnum nýlga þorumum úr dönskum blöðum

Júní

O. Þ. virtist ekki vera með birtingu. Mi kom
það upp, að prentun ljóðveldisfrumvarpsins var
látin fara fram án samþykktis ljóðveldisnefndar.
Eg tók það þann, að fr. hettu verid afhent
mér aðeins til „geymisli“.

Þel. 24. Més sagt að allt sé í ólestri á lögm. umskrif-
stofum vegna drygðisþessum Hr. Nr. Eg reyndi að
skeraft í þessu.

Föst. 25. Athugasemur á lögm. skrifst. — Salati við
landlæmi um marguðleg mál. Heru. skrifar
í Símanum um sludnarmál, og kvætur
þar vir ætíðillu stærkari tónus en ég hófði
búist vir eftir samtali við hann síðast.

Led. 26. Þórtur Svainsson bringdi til min út af stor-
brókti stjórnmálaforingjanna í sludnarmál-
inu. Honum fannst fætt um það. J. Þ. skrifar í
Dag 24. þ. m. í a slíta hin foru kúgunarbönd
við Norðurlönd og ganga á hönd egypt-saxnesku
stjórnmálafrumvarpsins. Þórtur tók til máls.

Júní

Md. 28 Fundur með Vísulífshæfnd um frásat í S. Salotti við V.þ. um sildarv. Þóð gæti að leudj. Vil láta tala við Alþsamb. um veðvinnudagaverk.

Þel. 29. Alm. af ræðh. (Ból.þjav) að láta undan í sildarv. málum. Þetta undanheld veitir að litvinnu álit stj., en lítt vor ófera.

Md. 30. Formlega samþ. 18kr. seldarmál. vegna áskorunar stjórnmataflokkanna. Ríkisrátsfundur. Að fundi loknum gat. Rstj. þess, að æstílegt var að stjórnmálaflokkarnir afhjúptu í tíma og tálju afstötu til hvernig viljast atli við öskum stórveida um afnot herstötra hér eftir stýrjöldinu, sem ekki var óþússandi að börnar gætu fram gegn því að virtuðent var ísl. lýtveili. Þetta er orð í tíma. Talar því að sannarlega má bíast við slíku. Sladfestur firkvöldssamningur við U.S.N. til 6 mánaða.

Júlí 1. Þórt Þren þess og vntest etli fylgjandi bægslagun-
inum í lýtveilmálanum. Vor mjög skeptiskar

Júlí

2-5. Á frýgvöllum. Þar ræðagæti um atgæti í lýt-
veilmálanum með S.A. og V.þ. (Ból. í þri).

Þel. 6. Afhenti Þóð. afskrifli af leyrislýðunum í lýt-
veilmálanum.

Md. 7. Eg og S.A. áttum vísital við St. J. St. Hann vill
fyrir alla munu tala við Dani, en ventur þó
að líta vilja flokksmannum sínum. Skinnson her-
málaræðh. U.S. kemur á föstnd. Eg vil ekki sitja
matbor U.S.

Þel. 8. Að tilhlutan minni höftu ræðh. tal af Rstj. á
Þess. um lýtveilmálanum. S.A. allar að tala þoti-
lega við B. Þren. útaf vaxendakenningu hans
Annars samþ. að stj. gæti sem fyrst ungs við
sjálfa sig, hvort afstötu hún vill taka ef
fram á það var forid af Alþingi í fyrirgum-
coformi. 1. Hvert stj. vill fylgja frá. millþu.
óbreytlu. 2. Hvert hún vill fylgja því með
einhverri breytingu. 3. Hvert hún er and-
mí, fyrir at þj. vöðu fram, sem á það er

Júlí

Léð. 24 Biskup vill fá andrúð vörnufé og þarf hann þess vegna afstrífla sínum af útlensingum.

Sól. 25 Heimur á allan dag. Þórtur Sveinsson hringski og sagði, að Mussolini væri ferin frá og væx fengið Badoglio í stað. Gott. Þann að Hitler lvarfi sem fyrst, annaðhvort fyrir eigin hendur eða annars.

Mód. 26 Talati við Rstj. Hann minntist á hvort ekkert sé að vera það undir Ljódveldisnefnd, að spyrja Dani um hvort þeir vildu viðtal í neutrælu landi. Hann heyrur virtist vera þessi:

1. Dani eru nei, fyrst í stýrjaldarlok.
2. — — já, en samtál. árangurslaust.
3. — — já, árangri náð.

Um 1.° Sítraum bætti fyrir okkur útavít.

— 2° Vilja ekki umna okkur fulls réttur.

— 3° Þá er málið klappad og klárt.

Það er vert að huga að þessu, enda hefi ég oft veit þvi fyrir mér óttur. Hann er mjög útkafur um tillögur frá stj. í djúrtíðarmálinum fyrir þingd.

Júlí

Léð. 27. Felldi Anna Tryggvasonni framdráttar till. til nýrra erfðalaga og bod hann um að tala saman fr. sambærnt þeim.

Mód. 28 Engan college hitt. Er að hugsa um aðfenti í sambandsmálinu sbr. viðtalit við Rstj. í fyrradag. Sem stendur er það bertu pról-titlinn í þvi máli ekkert að fljta sér. Þar er mín samföring að Englendlingar veru þenni alls ekki ljódveldisstofnumina nema sambærslagasamningnum sé fullnægt, eða fyrr en í öfitorlok, hvað sem U.S.A. kann að gera.

Áfél. 29. Talati við Kr. Hr. um lögmánusembættit.

Þórtur 30 Talati við Rstj. Skjótur honum frá yinsum spurningum, sem ég telldi að leggja afti fyrir Ljódveldisnefnd eða á annan bnd væri talat við hana. Fyrst og þannst um tillögum til Dani um fyrirablaris um níturfellingu sambærslagasamningnum og stj. frá Ljódveldis-

Júlí

Í þriðja sambandi tillitunanna til Konungs. Einn-
fremur hvort gera ætti fyrirspurnir til Bretá
og Svía um virtuðenningu ljóðveldis. Hvort ljóð-
veldisnefnd teydi, að hafa ætti sér nokkuð
eftir því hverri þessi svör yrðu. Hann
taledi etaki nema rétt að bera vagn þessarar
spurningar, sem ég mánar sendur litastí-
þóll einum yrði reitast. - Þá tölutrum
við um brotflutning líts Bretá í sambandi
við hvernversamur. og spyrja bari sendistum
U.S. um þetta efni. Vertur mánar rétt um þetta
efni við U. S.

Aug. 1-2. Er á þingvællum hiðsmatun hjá Ból. og fríðsam

þel. 3. 'Alyktun teniná' ráðh. fundi um stísum nefndun
samtr. órð stjórnmálaflokkanna til þess að
rannsaka grundvöll viritalunnar. Eftir af-
ráttir hvotu meim ventu, en þeir ventu þeir.

Aug. 4-8. Þessadaga ráðslagast við Collega um fyrirspurnir
sem U. S. ber upp fyrir sendih. U.S. og sendistum

Augúst.

sendih. Bretá vertandi brotflutning hverssamur
hvernversamunnum og gengist frá þeim
að fullu og öllu.

Mel. 9. Fundur með E. A. og Ból. um yfiris mál.

þel. 10. Fortöfni frá Ingvaldunisdóttur. Glugga í blóðstíf um sbrun.

Mel. 11. Talat við landlökni um yfiris mál og E. A. sömuleiðs

Hel. 12. Ráðisráðf í morgun um samantvöturning Alþingis
1. sept. Vafnringar útaf rauns ölu þessadagslysins.

Förnd. 13. Rannsakastí. ljóðveldis-stíjób og stírif.

Ld. 14. Hagstofustí. kerat Dyrhíðnefnd lokit storfum samnalla.

Ld. 15. Á þingvællum. Hagst. stj. stíjrtí. fyrir mív og E. A. sam-
komulag nefnduninnu Sjónilegt er að sam-
komulagist haktar viritalunnar um 15-20 stj.

Mel. 16. Félid Óldan. til að vera formann viritalunnar nefndun
sem mív er stjrtí.

þel. 17. Kr. hr. og U. tr. sjna mív frá um stífting lögm. -
ambattisins. Eg elhent við það að atlluga en
þeir bera það unctir E. A. Dr. Þj. sagdist hafa
fr. mív frá mív, og mív frá mív.

Augúst
 Míð. 18. Veizla borgarstj. og borgarstjórnar. Þar leitustlegt.
 Aft. 19. Djúrtíðarnefnd stútar álit.
 Föstud. 20. Beitu Foreign Policy Association U.S. um Svédjón
 frá mér á 25. ára afmæli þessaver stofnunar.
 Ég mun senda skreyti per. sendi-l. í Wash.
 21.-23. Á þingvöldum.
 Þrið. 24. Ráðh. fundur um afstöðuna til miðstærta Djúrtíðar-
 nefndar. Ágreiningur verðtryggingu til
 benda.
 Míð. 25. Sama mál á dagstora stjórnum.
 Aft. 26. Ráðh. tala um útgáfu yfirlýsingar vegna
 ummála þjóðv. um for Krabbe. V. þ. skrifar
 umtöl verzlunarsamning við U.S.
 Föstud. 27. Ráðh. f. um afstöðuna til djúrtíðarmáts og vísu-
 tolu. Samþ. að tala við flóðsformenn á
 mánudag. Tveysti í engu kettblakk Frams. Spæfslótt.
 Ld. 28. Ég varð um djúrtíðarmálin. Ég vil ekki
 veita landbúnaðarframlætur fullar trygg-
 ingar.

Augúst
 Sep. 29. Barst freyr um aðfari þjóðverja í Danmörku.
 Míð. 30. V. þ. og eg tala við Fontenay. Hann segir sína
 stötu óbreytla, en veitgast Fugalsá Danm. Mön-
 ritismatanefundarfundur. M. a. þalast um
 birtung slyjala.
 Þrið. 31. Fontenay bat mig um vísital og er aðalþingi
 þeirra samvotna skrifat á öðrum stöð. Ríkis-
 ráðfundur á Bess. um lagafrö.
 Sept.
 Míð. 1. Aespinge kom saman. Norðurlanda- sendi-
 menn, Font. Esmati og Johansson vísitaddis.
 Aft. 2. Ráðh. um djúrtíðarmálin. Hættu útráluverð á áfengi
 og tobaki til þess að greiða niður veit landbúnaðar-
 afurða únsanlands. Lata þingid eiga við framleggingu
 verðbalkunarskatts til útlutningsuppþöta lýðs.
 Föstud. 3. Fontenay kom og kváðist vilja gefa útl. yfirlýsingu
 um afstöðu sína vegna alþingisinnu í Danm. Ég
 kváði hann ekki til að kvæða þri, en hann
 svaraði hvort það mundi þafa áhrif á Landb. mátt.
 Ég kváði hann ekki til að kvæða þri, en hann

Sept.

Lýsinguna best vegna útlendinga lög og Dans
búsettra her

Ld. 4. Fundur 14. 11. með form. flokkaanna. Var þeim sagt, að
stjórnin mundi nota heimilæd dýrtútarlaganna
um að greiða niður landafurta á innlendum
markati með hálkun á verði áfengis og Tóbaks
Þetta kom flatt upp á þá, en þeir tóku
þessu ekki illa. Forhenay gaf út yfirlýsinga
sína um, að hann héldi áfram störfum sem
áður samtv. áður fengun umboti þorunnar.

Sd. 5. Fór til þingvalla í gar og kom þóðan áftur í
dag. Er mið lólið veru minni í Konungslúsum
hjá B. Ól. og hans framskrárandi yndis-
legu og gáfutu komu. — Mun ekki dvelja þor
framar — a. m. t. ekki á þessu ári —. Hvar
framtíðin ber í skauti lúlið. Þau flytja áftur
í bæinn eftir helgina.

Md. 6. Afgreitt með afbrjóðum á Alp. br. d. l. um einnarölu
á Tóbaki. B. Ól. bor hitu og þessu dagsins.

Sept.

Þd. 7. Talati við biskup um endurreisn Skálholshóskóla
Um Bessastadalurhja. Að afsema hana sem safu-
aðarburtju. Leggja niður lírlýgantium. Nota lírlý-
guna fyrir sljálageynulu og ev. til geymdu
lírlýgungu. Ennfremur að sjá um að börn
setulutsmauna fái islenzlk nöfn.

Md. 8. Fjarlagatvörmunratu. — Allt í beyglinu um
hverni fer um fjárrit stjórnarinnar til þessur
halda niðri vísitölu og verðbólgu. Þeim er í lúg
að sviflu hana unratum vorthakunariunara
á áfengi og Tóbaki í þessu skyni Eysteinn
þver og snúinn og Hennann líta. Þeir og banna
fyrirvarnarmuniois ekki öruggis um upp-
bætur á úlflutt Kjöt.

Þd. 9. Ráðh. átti tal við fjárhagsnefndir um Tóbaks-
hakkun, dýrtú o. fl. Niðhöldum skilvar strykt
hvad sem þeir gera. V. þ. talati við Esmarki útaf
Nortmanni einum sem þorin er og telur um
börnum vortu og þorunum. Þetta er um sýna á er þau

Sept.

Allur er varium gætur fyrir að þann þar er best að hafa gát á atlotum þessu.

Föstud. 10. Énn þá varð séð hvernig flokkarnir tala milli lakkum dýrtíðarunnar eftir 15. þ. m. Ég hlata fyrir erftalaga fr. E. A. fyrir stiftingu lögmanna-embættisins. Við verðum að halda aðhorstefnu til streitu í dýrtíðarmálinu.

Lid. 11. Sig. Eggert heimsoðti mig með sínum eiginlegu elskulegheitum. Félag héraðsdómara heldur mi aðalfund síns. Ég kom þar samkvæmt ósk form. G. Sv.

Sol. 12. Félag héraðsdómara fór að Þess. kl. 3 í bati Rst. Ég band í bil mínum G. Sv. og nestor claim-avanna Sig. Eggert. Var þetta mjög ánægjulegt og þyrftu þau ~~Rst.~~ fóru allir aftur kl. 6 1/2.

Md. 13. Dömsmálaráðh. heldur héraðsdómurum veizlu að Hotel Berg. Ég var þar

Þd. 14. Ráðhf. um ákvæðum að halda miðri vendlari mi-

Sept.

arlands á kjöti og mjólk. Stofud Alfjörðsamb. og Þinnatöf. Íslands og flokkurinn.

Md. 15. Afgreiddu bréfin, sem ungetur í gær. Kom eldi á þing í dag.

Fl. 16. Ráðgjafendur Landlægis ræddi yfirs. mál við mig.

Föstud. 17. Alf. samb. og Þinnatöf. samf. og tilnefna menn, 3 hver, í dýrtíðarnefnd. Þetta er mi mitt verk, at hverja sem ventur Sós. byrjatur í dag á deilu á Myðkur- og Hátveitlagnefnd. E. Oly. sagti at byrjat væri at tvíla í; þá hafist boið í sveitjunu at? sagti ég. Stjórnina sakar eldi einn þá Hinn hefur bjargat sér í bili með sínum dýrtíðar-ráðstöfum. Míturferla kjöts og mjólkur með afengis- og tóbaks-hagnati.

Lid. 18. Á sínum tann staki ég uppi á þri' við D. þ. at senda St. f. St. til London á fírliping ásamt Alm. Fr. og þrinjamanni. Hann villi þá E. A. til að fara. E. A. hafnati eflirilegun. Mi hefur St. f. St. tekið velundis at fara þessu á milli. E. A. hefur

Sept.

ferð afsetningar Sig. Sins. dósens. Egi vil
suspendera hann og slúpa commissorium
þá Anna Tryggvason og sn. Bjarna vígslabiskup.
E. A. var á því. Hvað ventur, ekki gott að vita.

Md. 20. Þrjúklapp hringdi við. Þessastotalirtíu og sammála
mér um að láta húsnæðingara slóttu og metu
viðgerðir. - Egi nefndi við E. A. að taka saman
greiðargeld um stúdentamál. Þar
mundu ef til vill þurfa á því lítið
að halda áttur en varir. Hann tók þá
vel.

Þd. 21. Guðfr. Þorsteinsson bat mig að skrifa ávarp
í "Norræn jöl". Egi lafati engu og veit ekki
hvort eg geri það. - Talati við Guðfr. Sam. um
viðgerð á Þessastotalirtíu.

Md. 22. Talati við Rófr. bisk. og G. Sam. um Þessastotalirtíu og tenjuleið
og kostnað við atgerð og nýjan grafreit. Svör
komu frá London og Wash. við. setuliti Rússar vilja
senda hringar sendiherra.

1943

Hinn 31. ágúst kl. 2.35 spurð -
ist Foubenay, sendiherra, fyrir
um það hvort hann gæti fengið
viðtal við mig og hvaðit eg hefði
3 korter til umræðu og ef hann
hefði strax veri mér það gífult
Sítan kom sendiherran eftir
10 mínútur. Þyrjati hann á
því að þakka fyrir samráð þá
sem ég ásaunt utarvís -
róðherra hefti lýst í viðtali
akker vit hann í ger útaf
abburðens þeim, sem gerst
heftu í Danmörku. Þá þakklati
sendiherrann brenni þá sem
stjórnir hefti sent komungi
og donalru þjóðinni og sendi
fuletrúinni í Svíþjóv beðinn

Sept.

fert afsetningar Sig. Sín. dósents. Eg vit
suspendera hann og sljúga commissorium
þá Anna Tryggvason og sn. Bjarna vígslubiskup.
E. A. var á því: Hvat ventur, stóli gott að vita.

Md. 20. Þrjúlagi bringdi við. Þessastotalúrskjú og sammála
mér um að láta liúsaméistara slóta og metta
víggerðir. - Eg nefndi við E. A. að taka saman
greinargerð um stúdentamál. Þó
mundi ef til vill þurfa á því lítið
að halda áttur en varir. Hann tók því
vel.

Þd. 21. Guðb. Þorsstranz bat mig að skrifa ávarp
í "Norrænjal". Eg lafati engu og veit ekki
hvort eg geri það. - Talati við Guðb. Sam. um
víggerð á Þessastotalúrskjú.

Md. 22. Talati við Þorj. bisk. og G. Sam. um Þessastotalúrskjú og þenjuleið.
og kostnað við atgerð og nýjan grafreit. Svör
komu frá London og Wash. við. setuliti Rússar vilja
senda hringat sendiherra.

1943

Hinn 31. ágúst kl. 2.30 spurd-
ist Foukenay, sendiherra, fyrir
um það hvort hann gæti fengið
viðtal við mig og hvað ég hefði
á hofur til umráða og ef hann
kemi strax veri mér það gífur.
Síðan kom sendiherran eftir
10 mínútur. Þyrjati hann á
því að þakka fyrir samráð þá
sem ég ásaunt utarvildis.
röðherra hefti lýst í vortali
akker vit hann í ger ritaf
afburðum þeim, sem gerst
heftu í Danmörku. Þá þaklata
sendiherrann þvettu þá sem
stjórnir hefti sent konungi
og donalku þjóvinnu og sendi
fulltriumi í Svíþjóv bevirus

Sept.

fert afsetningur Sig. Sím. dósent. Eg vil
suspendera hann og sljúga commissorium
þá Arnna Tryggvason og sv. Bjarna vígslubiskup.
S. A. var á því. Hvat ventur, ekki gatt að vita.

Mtd. 20. Biskupur kringdi við. Bessastofudáhrifin og sammála
mér um að láta húsmeistara snotu og metu
viðgerðir. - Eg nefndi við S. A. að taka saman
greisargætt um stúluatömmálit. Þor
mundi ef til vill þurfa á því lítt
að halda áttur en varir. Hann tók því
vel.

Þd. 21. Guðf. Þosinstaur, bat mig að skrifa ávarp
í "Norræn jöl". Eg lafati engu og veit ekki
hvert og geri það. - Talati við Guðf. Sam um
viðgerð á Bessastofudáhrifin.

Mtd. 22. Talati við Þorj. bisk. og G. Sam. um Bessastofudáhrifin og tenjuleit.
og kostnat við atgerð og nýjan grafreit. Svör
komu frá London og Wash. við. setuliti Rússar vilja
senda hringar sendiberra.

1847
um að komu í framferi. -
þá kom f. að aðalrúndlium
til míns og svarst hafa orðið nokkurt
hverft við fyrirspurnir þar er
utarmóttisröð (U. þ.) bar upp fyrir
hómun í gar og viðrættum
af akker hælfa út af því hvernig
hann liti á stötu sína í sam-
bandi við viðbættina í Danmörku.
Hann ískati að vita hvorlegi á þak
við fyrirspurnir akker og sam-
talad, sem hefti svert sig ekki
vel einmitt í þann haldi af
og beint á eftir samræðar yfir-
lýsingum. - Eg sagði komu

Sept.

fert afsetningu Sig. Ein. dósents. Eg vit
suspendera hann og sljúga commissorium
þá Anna Tryggvason og sn. Bjarna vígslubiskup.
S. A. var á því. Hvað ventur, ekki gætt að vitanu.

Md. 20. Þeskiur bringdi við. Þessastofudáttir og sammála
mér um að láta húsmeistara slóta og meta
viðgerðir. - Eg nefndi við S. A. að taka saman
greisargætt um stikunarmálit. Þor
mundi ef til vill þurfa á því lítanu
að halda áttur en varir. Hann tók því
vel.

Þd. 21. Guðf. Þosinstrauz bat mig að skrifa ávarp
í "Norranjól". Eg lafati engu og veit ekki
hvort eg geri það. - Talati við Guðf. Sam. um
viðgerð á Þessastofudáttir.

Md. 22. Talati við Þeski. bisk. og G. Sam. um Þessastofudáttir og þenjuleit.
og kostnat við atgerð og nýjan grafreit. Svör
komit frá London og Wash. við. setulitit Þissar vilja
senda húsat sendiherra.

um, að ég hefði veitt því alþygli
að eftirgreunslanir okkur by þam
hald samtalsins hefði ekki komit
alls hrostor vel við hann og öðru.
viti en ég hafði búið við.
Sagti eg honum, að þor sem
þor hefði veit áttur haft orð á
þvi, að sendiherrann mundi
ef til vill ~~þessa~~ at sejjast í
flokk "Frjálsru Daná þ. et. et.
afstöðu litu þeim Kaufmann
og Reventlow, þá hefði ritis-
stjórnin talit rétt ut af þeim
viðburtum, sem gerst hafa í
Danmörku, að vita hvort sendi-

Sept.

fert afsetningur Sig. Ein. dósents. Eg vit
suspendera hann og slupin commissorium
þá Arnna Tryggvason og sv. Bjarna vígslubiskup.
S. A. var á því. Hvað ventur, ekki gott að vita.

Md. 20. Þrjú hringdi við. Þessastofudalirkin og sammála
mér um að láta húsmeistara stötu og metu
viðgerðir. - Eg nefndi við S. A. að taka saman
greisargærd um stöluatarmálið. Þor
mundi ef til vill þurfa á því lítið
að halda áttur en varir. Hann tók því
vel.

Þd. 21. Guðf. Þosinstaur, bat mig að skrifa ávarp
í "Norranjól". Eg lafati engu og veit ekki
hvort og geri það. - Talati við Guðf. Sam. um
viðgerð á Þessastofudalirkin.

Md. 22. Talati við Þorj. bisk. og G. Sam. um Þessastofudalirkin og tengjandi
og kostnað við atgerð og nýjan grafreit. Svör
komu frá London og Wash. við. setuliti Rússar vilja
senda hringar sendiherra.

herraum létu nefnda vit burti hafa
þau áhrif, að hann sflati mína
gefna alvöru úr því að telja
sig fullhina samu edlis og þeir
sendiherra, er mi voru nefndis,
því að stjórnum telldi það of til vill
geta skipt máli að einhverju
legt, og ískoti helst að vita þor
áttur en hann gaf slita yfir-
lýsingu, og í sambandi við
það hefti talit edlilegu beinist
að því hvort stötu hans sem
Doyen bregðtil nabbund við það.
Hönum virtist léttu við það,
að ég sagti honum hverjar

Sept.

ferð afsetningar Sig. Ein. dósents. Eg vit
suspendera hann og sljúga commissorium
þá Arnna Tryggvason og sr. Bjarna vígslubiskup.
E. A. var á því. Hvað ventur, ekki gott að vita.

Md. 20. Biskupur bringdi við. Þessastofuáhrifin og sammála
mér um að láta húsmeistara slóta og metta
viðgerðir. - Eg nefndi við E. A. að taka saman
greiðingend um stöluatarmálir. Þó
mundi ef til vill þurfa á því lítan
að halda áttur en varir. Hann tók því
vel.

Þd. 21. Guðb. Rosinstrauz bat mig að skrifa ávarp
í "Norræn jöl". Eg lafati engu og veit ekki
hvert og geri það. - Talati við Guðb. Sam. um
viðgerð á Þessastofuáhrifin.

Md. 22 Talati við Pétj. bisk. og G. Sam. um Þessastofuáhrifin og þenjuleit
og kostnat við atgerð og nýjjan grafreit. Svör
komu frá London og Wash. við. setuliti Rússar vilja
senda hringat sendiherra.

hvatir villissfórnaður voru
og tók þú fram aftur, að fyrir-
spurnirnar í ger heftu þessu
ekki vel vit sig og endurbíð
ég þá minn ummæli. Hann
hóttet ekki hafa gefit stílit
hvor á bak við lazi og vildi
helst hafa stílit þú, sem eftir.
greiðslanir handa þingmön-
num, sem hann samantá
margum. Hann hóttet hafa sent
Kaufm. og Rev. skreyti og spurte
fyrir um hverri þeir byggust
að bera sig að og veri minni
búningi hverri þeir hentast mundi

Sept.

fert afsetningar Sig. Ein. dósents. Eg vit
suspendera hann og sljúga commissorium
þá Arnar Tryggvason og sr. Þjarna vígslubiskup.
S. A. var á því. Hvað ventur, ekki gott að vita.

Md. 20. Þráslup bringdi við. Þessastatalurkja og sammála
mér um að láta húsnæmista svota og meta
viðgerðir. - Eg nefndi við S. A. að taka saman
greisargent um stúluatarmális. Þar
munda ef til vill þurfa á því líkun
að halda áttur en varir. Hann tók því
vel.

Þel. 21. Guðf. Þosinstrauz bat mig að skrifa ávarp
í "Norranjól". Eg lafati engu og veit ekki
hvert og geri það. - Talati við Guðf. Sam. um
viðgerð á Þessastatalurkju.

Md. 22. Talati við Þel. bisk. og G. Sam. um Þessastatalurkju og tenjuleið.
og kostnat við atgerð og nýjan grafreit. Svær
komur frá London og Wash. við. setulisti Rússar vilja
senda hringat sendiherra.

ad hona fyrir stjórnarnefnd eta
representation medal Dana
ntas Jannurhur á borð við
hinn frösktu stjórnarnefnd.
Annars kvortl hann ekki flýta
sér at því ^{ad} gera neina breytingu
á stötu sinni hér og taldi
by stjórnina örku að vita það
áttur en hann tæki breytna afstötu
endur feldi stjórnir ekki neina
ástætu til at hann lét atki sér
at því. - Ad lokum sagtist hann
vilja segja mér, at hann heft sagt
hinsum föðrum sendiherrum hér
frá vöðalinnu við akkur v. þ. eta

Sept.

ferð afsetningar Sig. Ein. dósentr. Egi vit
suspendera hann og slúpa commissorium
þá Anna Tryggvason og sv. Bjarna vígslubiskup.
E. A. var á því. Hvað ventur, ekki gætt að vitan.

Md. 20. Þeslup þringdi við. Þessastotalúrskjú og sammála
mér um að láta húsmeistara slúta og metta
viðgerðir. - Egi nefndi við E. A. að taka saman
greisargent um slúsatarmálit. Þov
mumdi ef til vill þurfa á því lítan
að halda áttur en varir. Hann tók því
vel.

Þd. 21. Guðf. Þosinstranz bat mig að skrifa ávarp
í "Norranjöl". Egi lafati engu og veit ekki
hvort eg geri það. - Talati við Guðf. Sam. um
viðgerð á Þessastotalúrskjú.

Md. 22. Talati við Þesf. bisk. og G. Sam. um Þessastotalúrskjú og Þesjuleið.
og kostnat við atgerð og nýjan grafreit. Svær
komit frá London og Wash. við. setulit Þissar vilja
senda hús gat sendiherra.

at hann hefti átt tal vit alður
og litlega þov heituv at slúga
vit hans sov, at hann hefti sagt
þeim beinlútt frá viðtalinn,
og heftu þeir sagt, at þeir heftu
ekki hlífeygingu til at bregða
um það, at hann væri óþann
"Doyen". - Egi alm. úttal slúdat umit við.
- Kl. 4 var ritisráðfundur á
Þessastöðum og at fundinum
loknum sagti 'eg frá Þomur Fou-
tenay til mín og hvert erindit
hefti vent og hvernis það hefti
fallit. Genti U. þ. þá alþingseind,
at samtali i gar við Foufennay

Sept.

ferð afsetningar Sig. Eir. dósents. Egi vit
suspendera hann og sljúpi commissorium
þá Anna Tryggvason og sr. Bjarna vígslubiskup.
E. A. var á því. Hvað verður, ekki gætt að vita.

Md. 20. Þröskugi hringdi við. Þessastotalistju og sammála
mér um að láta liúsmeystara stötu og metu
viðgerðir. - Egi nefndi við E. A. að taka saman
greisargjöld um stúluatarmálið. Þar
munði ef til vill þurfa á því lítt
að halda áttur en varir. Hann tók þvi
vel.

Þd. 21. Guðb. Rosinstraumr bat mig að skrifa ávarn
í "Norranjól". Egi lafati engu og veit ekki
hvort eg geri það. - Talati við Guðb. Sam. um
viðgerð á Þessastotalistju.

Md. 22. Talati við Rsh. bisk. og G. Sam. um Þessastotalistju og þenjuletti
og kostnað við atgerð og nýjan grafreit. Svör
komu frá London og Wash. við. setuliti Rússar vilja
senda hringat sendiherra.

ad þvi er stötu hans vantadi eftir
hans eigin ork i lok sambalsins,
shyedi teljast álkungris óformelt-
- við samf. þot bötis - og voru
þot skryttis, at hann hlyppi
mér þot til allra annarra sendi-
herra, og sá sari sér nú til
forsætisráðh. en ekki til utan-
ráðisráðherra. Þat nokkurt leyra
tal um þetta, sem E. A. tók
líta þátl i og vor Rsh. vitabaddur
sambalid og lét eitt drit i ljós um
frankmann Fontenay áttur fyrir og
situr.

Skrifat H. ág. 14te Kl. 9¹⁰-10. e. h.

REFERENCE TABLES

AVOIRDUPOIS WEIGHT

(Used in weighing all articles except drugs, gold, silver and precious stones)

27-11/32 grains (gr.)	= 1 dram (dr.)
16 drams (437½ grs.)	= 1 ounce (oz.)
16 ounces (7000 grs.)	= 1 pound (lb.)
25 pounds	= 1 quarter (qr.)
4 quarters or 100 pounds	= 1 hundredweight (cwt.)
2000 pounds or 20 hundredweight	= 1 ton (T.)

NOTE:—The ton and hundredweight above given are those in common use in the United States.

2240 pounds	= 1 long ton (L. T.)
13¼ cubic feet of air weighs	1 pound

NOTE:—The grain has the same value in the Avoirdupois, Apothecaries', and Troy systems.

APOTHECARIES' WEIGHT

(Used in compounding medicines)

20 grains (gr.)	= 1 scruple
3 scruples	= 1 dram
8 drams (480 grs.)	= 1 ounce
12 ounces (5760 grs.)	= 1 pound

NOTE:—The pound and ounce have the same value as those of Troy Weight.

TROY WEIGHT

(Used in weighing precious metals)

24 grains (gr.)	= 1 pennyweight (dwt.)
20 pennyweights	= 1 ounce (oz.)
12 ounces (5760 grains)	= 1 pound (lb.)
1 carat (used for weighing precious stones)	= 3.0865 grains

LINEAR MEASURE

1/12 inch	= 1 line
12 inches	= 1 foot (ft.)
3 feet	= 1 yard (yd.)
5½ yards or 16½ feet	= 1 rod (rd.) or pole
40 rods (660 feet)	= 1 furlong (fur.)
320 rods (5280 feet or 8 furlongs)	= 1 statute mile (m.)
3 miles	= 1 league
6 feet	= 1 fathom
120 fathoms	= 1 cable-length
71/3 cables	= 1 statute mile
5280 feet	= 1 statute mile
6080.2 feet	= 1 geographical or nautical mile
1 geographical mile	= 1.15155 statute mile
60 geographical miles	= 1 degree longitude at equator
1 degree of arc of earth at equator	= 6080.2 feet

SQUARE MEASURE

144 square inches (sq. ft.)	= 1 square foot
9 square feet	= 1 square yard (sq. yd.)
30¼ square yards or 272¼ square feet	= 1 square rod or 1 perch
40 square rods	= 1 rood (R.)
160 square rods	= 1 acre (A.)
640 acres (sq. mi.)	= 1 square mile
A square having an area of 1 acre, measures 208.71 feet on each side.	
1 township	= 36 sections each 1 mile square
1 section	= 640 acres
¼ section	= ¼ mile square or 160 acres
½ section	= ½ mile long and ¼ mile wide or 80 acres
1 acre	= 4840 square yards
1 acre	= a lot 208.71 feet square

CUBIC MEASURE

1728 cubic inches (cu. in.)	= 1 cubic foot (cu. ft.)
27 cubic feet	= 1 cubic yard (cu. yd.)
16 cubic feet	= 1 cord foot of wood
128 cubic feet or 8 cord feet	= 1 cord of wood
NOTE:—A cord of wood is equivalent to a pile 8 feet long, 4 feet wide, and 4 feet high.	
24¾ cubic feet	= 1 perch (P.)
NOTE:—A perch of stone or brick is equivalent to a section 16½ feet long, 1½ feet wide, and 1 foot high. The unit is sometimes understood to mean 16½ cubic feet and sometimes 25 cubic feet.	
40 cubic feet	= 1 measurement ton
42 cubic feet	= 1 U. S. Shipping ton
40 feet of round timber, or 50 feet of hewn timber	= 1 ton or load

MULTIPLICATION TABLE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24
3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36
4	8	12	16	20	24	28	32	36	40	44	48
5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60
6	12	18	24	30	36	42	48	54	60	66	72
7	14	21	28	35	42	49	56	63	70	77	84
8	16	24	32	40	48	56	64	72	80	88	96
9	18	27	36	45	54	63	72	81	90	99	108
10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120
11	22	33	44	55	66	77	88	99	110	121	132
12	24	36	48	60	72	84	96	108	120	132	144

CIRCULAR MEASURE

60 seconds (")	= 1 minute (')
60 minutes	= 1 degree (°)
90 degrees	= 1 quadrant
360 degrees	= 1 circumference
A degree of the earth's surface on a meridian equals approximately 69 miles.	

LIQUID MEASURE

4 gills (gi.)	= 1 pint (pt.)
2 pints	= 1 quart (qt.)
4 quarts	= 1 gallon (gal.) (231 cu. in.)
31½ gallons	= 1 barrel (bbl.)
2 barrels	= 1 hogshead (hhd.)
1 cubic foot of water	= 7.48 gallons
1 cubic foot of water weighs	approximately 62½ pounds

APOTHECARIES' FLUID MEASURE

60 minims	= 1 fluid dram
8 fluid drams	= 1 fluid ounce
16 fluid ounces	= 1 pint
8 pints	= 1 gallon

DRY MEASURE

2 Pints (pt.)	= 1 quart (qt.)
8 quarts	= 1 peck (pk.)
4 pecks	= 1 bushel (bu.)
1 bushel potatoes	= 60 pounds
1 barrel flour	= 196 pounds

TIME MEASURE

60 seconds	= 1 minute
60 minutes	= 1 hour
24 hours	= 1 day
7 days	= 1 week
30 days	= 1 calendar month
12 months	= 1 year
365 days	= 1 common year
366 days	= 1 leap year
100 years	= 1 century

PAPER MEASURE

(Old measure, still in use for small papers)	
24 sheets	= 1 quire
20 quires	= 1 ream
10 reams	= 1 bale
(New measure, used for large papers)	
25 sheets	= 1 quire
20 quires	= 1 standard ream

MISCELLANEOUS

12 units	= 1 dozen
12 dozen	= 1 gross
12 gross	= 1 great gross
20 units	= 1 score
4 inches	= 1 hand
Diameter of circle x 3.1416	= circumference
Circumference of circle x .3183	= diameter
Diameter of circle squared x .7854	= area per square inch at sea level.